

Suvestinė redakcija nuo 2021-07-01

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2008, Nr. [45-1702](#), i. k. 108301MISAK00D1-199

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL MIŠKO ATKŪRIMO IR ĮVEISIMO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO**

2008 m. balandžio 14 d. Nr. D1-199

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 15 straipsnio 4 ir 5 dalimis,
t v i r t i n u Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatus (pridedama).

APLINKOS MINISTRAS

ARTŪRAS PAULAUSKAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m.
balandžio 14 d. įsakymu Nr. D1-199

MIŠKO ATKŪRIMO IR ĮVEISIMO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatai (toliau vadinama – Nuostatai) nustato miško atkūrimo ir įveisimo, miško želdinimo darbų, želdinių ir žėlinių kokybės reikalavimus. Nuostatų reikalavimai netaikomi žaliavinėms medžių ir krūmų bei Kalėdų medelių plantacijoms.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-682](#), 2015-09-24, paskelbta TAR 2015-09-25, i. k. 2015-14257

2. Šių Nuostatų reikalavimai privalomi valstybinių miškų valdytojams ir naudotojams. Privačių miškų savininkams privalomi 4, 5, 6, 7, 9, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 23, 24, 25, 33, 37, 38, 39 ir 40 šių Nuostatų punktai, kiti punktai – rekomenduotini.

3. Šiuose Nuostatuose vartojamos sąvokos:

medynų ir krūmynų pertvarkymas – medynų ir krūmynų kirtimas ir želdinimas siekiant vertingesnių norimos paskirties ir rūšinės sudėties miško želdinių arba žėlinių;

miško atkūrimas – miško žėlimas ir (arba) želdinimas sklypuose, kuriuose prieš tai miškas augo;

miško kenkėjai – organizmai (mikroorganizmai, bestuburiai arba stuburiniai gyvūnai), kenkiantys miško medžiams, mažinantys jų prieaugį, bloginantys jų kokybę ir darantys nuostolius;

miško veisimas – miško želdinimas ir (**arba**) žėlimas sklypuose, kuriuose prieš tai miškas neaugo;

miško želdiniai – miško medžiai ir krūmai, žmogaus pasodinti arba pasėti ne mažesniame kaip 0,1 ha plote atkuriant arba įveisiant mišką;

miško želdinimas – miško atkūrimas arba įveisimas sėjant miško medžių ir krūmų sėklas arba sodinant iš jų išaugintus sodmenis;

miško želdinių arba žėlinių atsodinimas – pakartotinis sodmenų sodinimas arba sėklų sėjimas žuvusių arba neperspektyvių miško želdinių arba žėlinių vietoje;

miško žėlimas – miško atsikūrimas arba įsiveisimas be žmogaus pagalbos arba taikant miško žėlimą skatinančias priemones;

miško žėlimo skatinimas – palankių sąlygų miško žėlimui sudarymas, taikant specialias ūkines priemones;

miško žėliniai – miško medžiai ir krūmai, savaime sužėlę ne mažesniame kaip 0,1 ha plote atsikuriant miškui arba apželiant mišku žemei, kurioje miškas prieš tai neaugo;

mišrusis miško atkūrimas arba įveisimas – miško želdinimas ir žėlimas ne mažesniame kaip 0,1 ha plote atkuriant arba įveisiant mišką;

plantaciniai miško želdiniai ar žėliniai – greitai augančių medžių rūšių (beržų, juodalksnių, baltalksnių, drebulių, tuopų, maumedžių ir (arba) šių medžių rūšių hibridų, eglių) tos pačios amžiaus klasės želdiniai ar žėliniai, kuriems taikomos sparčiojo medynų auginimo technologijos;

tikslinės medžių rūšys – medžių rūšys, kuriomis turi būti atkuriamas ar įveisiamas miškas;

želdavietė – sklypas miškui želdinti;

želvietė – sklypas miškui želti;

žaliavinė medžių ir krūmų plantacija – įvairios paskirties greitai augančių medžių ir krūmų (energinųjų augalų, karklų pinti ir kt.) želdinių ar žėlinių, kurių kirtimų rotacija ne ilgesnė kaip 14 metų, plotas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-623](#), 2009-10-27, Žin., 2009, Nr. 130-5654 (2009-10-31), i. k. 109301MISAK00D1-623

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, Žin., 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

Nr. [D1-682](#), 2015-09-24, paskelbta TAR 2015-09-25, i. k. 2015-14257

4. Miško savininkai, valdytojai ir naudotojai privalo laiku ir tinkamai atkurti mišką, atlikti miško želdinių ir žėlinių priežiūrą, apsaugą, atsodinti žuvusius želdinius ir žėlinius, prižiūrėti ir saugoti juos nuo gaisrų, miško kenkėjų, ligų ir kitų neigiamų veiksnių.

5. Rezervatiniai (I gr.) miškai atkuriami jiems natūraliai atželiant, ekosistemų apsaugos (II A gr.), rekreaciniai (II B gr.), apsauginiai (III gr.) ir ūkiniai (IV gr.) – natūraliai atželiant ar želdinant.

6. Saugomose teritorijose, esančiose bet kurios funkcinės paskirties miškuose, miškas atkuriamas ar įveisiamas vadovaujantis šių Nuostatų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių veiklą saugomose teritorijose, reikalavimais.

7. Plantaciniai miško želdiniai ir žėliniai priskiriami IVB grupės miškams ir jiems taikomi Nuostatų reikalavimai. Juos draudžiama veisti neplantacinių miškų kirtavietėse arba šių miškų žuvusių želdinių, žėlinių ir medynų vietose, miško aikštėse ir miško laukymėse. Tręšiant plantacinius miško želdinius ar žėlinius nuotekų dumblo, būtina laikytis Nuotekų dumblo naudojimo tręsimui bei rekultivavimui reikalavimų LAND 20-2005, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 349 „Dėl normatyvinio dokumento LAND 20-2001 „Nuotekų dumblo naudojimo tręsimui reikalavimai“ patvirtinimo“.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, Žin., 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

Nr. [D1-682](#), 2015-09-24, paskelbta TAR 2015-09-25, i. k. 2015-14257

II. ŽELDAVIETĖS, ŽELVIETĖS IR DIRVOS PARUOŠIMAS

8. Paruošiant želdavietę ar želvietę miškui želdinti ar želti, nustatomas jos plotas ir, atsižvelgiant į jos sąlygas, nuleidžiamas paviršinis vanduo, pašalinami nepageidaujami medžiai ir krūmai, jų atžalos ir ataugos, taikomos priemonės miško kenkėjų ir grybinių ligų židiniams surasti, naikinti ir jų daromai žalai mažinti, biologinei įvairovei gausinti (įrengiami vandens telkiniai – girdyklos miško gyvūnams, sodinamos nektaringų ir ornitochorinių augalų grupės ir kt.).

9. Įveisiant mišką, želdavietės ar želvietės ribos kampuose turi būti pažymėtos stulpeliais.

10. Miško želdiniai turi būti sodinami į paruoštą dirvą. Dirva miško želdiniams ruošiama atsižvelgiant į želdavietės sąlygas: ištisai (ariant, frezuojant, kultivuojant) arba iš dalies (išariant vagas, paruošiant aikšteles, formuojant dirvos pakilimus). Laikinai užmirkstančiose želdavietėse želdiniai sodinami į suformuotus dirvos pakilimus. Suplūktose žemės ūkiui naudotose žemėse dirva ruošiama apie 0,7 m pločio juostomis, supurenant dirvožemį ne mažesniu kaip 35–40 cm gyliu. Dirva gali būti neruošiama, kai miško želdiniai sodinami:

10.1. užmirkusių, pelkinių nenusausintų augaviečių sklypuose;

10.2. 20° ir statesniuose šlaituose;

10.3. Na, Nb, Nc, Nd, Nf augaviečių ne senesnėse kaip pusės metų vėjavartų kirtavietėse, kai buvusio medyno skalsumas buvo ne mažesnis kaip 0,7;

10.4. sodinant pušies želdinius Kuršių nerijos nacionalinio parko Na ir Ša augavietėse.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-381](#), 2020-06-26, paskelbta TAR 2020-06-26, i. k. 2020-14143

III. MIŠKO ŽELDINIŲ IR ŽĖLINIŲ TIKSLINĖS MEDŽIŲ RŪŠYS IR TANKIS

11. Miško želdinių ir žėlinių rūšinė sudėtis turi atitikti augavietės sąlygas ir miško funkcinę paskirtį:

11.1. atkuriant mišką II–IVA grupių miškuose, želdinių ir (ar) žėlinių rūšinėje sudėtyje turi būti daugiau kaip 75 procentai medžių rūšių, atitinkančių Nuostatų 1–3 priedų reikalavimus, išskyrus šiuos atvejus:

11.1.1. valstybiniuose ūkiniuose (IVA grupės) miškuose želdinių ir (ar) žėlinių rūšinėje sudėtyje turi būti mažiau kaip 50 procentų drebulės ir (ar) baltalksnio;

11.1.2. valstybiniuose ekosistemų apsaugos (IIA grupės), apsauginiuose (III grupės) ir visuose

privačiuose miškuose baltalksnynai ir skroblynai gali būti paliekami atželti šiomis medžių rūšimis;

11.1.3. buvę šakninės pinties židiniai II–IVA grupių pušynuose, išskyrus Kuršių nerijos nacionalinio parko teritoriją, atkuriami lapuočių medžių rūšimis;

11.1.4. atkuriant mišką eglynų kirtavietėse, kuriose eglių kelmų su centriniu puviniu yra 40 procentų ir daugiau, ir nuo grybinių ligų žuvusių spygliuočių kirtavietėse, rūšinėje sudėtyje turi būti ne mažiau kaip 50 procentų lapuočių medžių rūšių;

11.2. Nb augavietėse, atkuriant mišką tik spygliuočių medžių rūšimis, 1 ha ir didesnėse želdavietėse ir želvietėse turi būti grupėmis (ne mažesniame kaip 1 procentas ploto) veisiami arba išsaugomi savaime išaugę nektaringi lapuočiai medžiai ir krūmai;

11.3. IVB grupės plantaciniai miškai atkuriami tomis pačiomis arba kitomis medžių rūšimis laikantis Nuostatų 10 priedo reikalavimų;

11.4. veisiant mišką tikslinės medžių rūšys turi atitikti Nuostatų 10 priedo reikalavimus. Medžių rūšys, neatitinkančios šio priedo reikalavimų, rūšinėje sudėtyje gali sudaryti ne daugiau kaip 5 procentus, krūmai į rūšinę sudėtį neįskaitomi. Veisiant plantacinius želdinius iš vegetatyvinių būdu padaugintų medžių rūšių klonų, jų kiekis turi atitikti Nuostatų 11 priedo reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, *Žin.*, 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

Nr. [D1-381](#), 2020-06-26, paskelbta TAR 2020-06-26, i. k. 2020-14143

12. Apsauginiuose (III gr.) ir normalaus kirtimo amžiaus ūkiniuose (IVA gr.) miškuose, išskyrus juose esančias saugomas teritorijas, kirtavietės paliekamos atželti tomis pačiomis tikslinėmis medžių rūšimis tik kai prieš tai augę ir šalia augantys tų pačių medžių rūšių medynai yra ne žemesnės kaip antros selekcinės grupės (jeigu selekcinė grupė nenustatyta – ne žemesnio kaip antro boniteto, pušies medynai Dzūkų ir Sūduvos aukštumos kilmės rajone (LT/P6) – ne žemesnio kaip trečio boniteto), išskyrus Nae, Ua, Ub, Uc, Pa, Pb, Pc, Pd ir nusaustas Pa ir Pb augavietes, kuriose medynų selekcinė grupė neribojama.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-682](#), 2015-09-24, paskelbta TAR 2015-09-25, i. k. 2015-14257

13. Projektuojant želdinių ir (ar) žėlinių tankį, turi būti laikomasi šių reikalavimų:

13.1. IIA–IV grupių miškuose želdinių ir žėlinių tankis turi atitikti Nuostatų 4 priedo reikalavimus, išskyrus šiuos atvejus:

13.1.1. rekreaciniuose (IIB grupės) miškuose, Kuršių nerijos nacionalinio parko teritorijoje ir atkuriant mišką neplynųjų kirtimų biržėse želdinių ir žėlinių tankis turi būti ne mažesnis už nurodytą Nuostatų 38 punkte;

13.1.2. įveisiant mišką spygliuočių medžių rūšimis, jų tankis gali būti iki 20 procentų mažesnis už nurodytą Nuostatų 4 priede;

13.2. formuojant miško pakraščius vėjavartoms palankiose vietose, ne didesniu kaip 25 m atstumu nuo palaukės gali būti sodinami 20 procentų retesni už nurodytą Nuostatų 4 priede želdiniai iš vėjui atsparių medžių rūšių, tačiau bendras želdinių ir (ar) žėlinių tankis sklype turi atitikti 13.1 papunktyje nustatytus reikalavimus;

13.3. atsižvelgiama į želdavietėje ar želvietėje augančių tikslinių medžių rūšių, atitinkančių Nuostatų 11 punkto reikalavimus, perspektyvių žėlinių kiekį. Jeigu jis mažesnis už nurodytą 13.1 papunktyje arba žėliniai auga netolygiai ir nėra galimybės jiems atsirasti, reikia papildomai želdinti;

13.4. kai želdinių ir (ar) žėlinių rūšinėje sudėtyje projektuojamos kelios medžių rūšys, kiekvienos iš jų tankis nustatomas atsižvelgiant į medžių rūšies kiekį procentais rūšinėje sudėtyje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, *Žin.*, 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, *Žin.*, 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

Nr. [D1-777](#), 2018-08-24, paskelbta TAR 2018-08-24, i. k. 2018-13360

Nr. [D1-381](#), 2020-06-26, paskelbta TAR 2020-06-26, i. k. 2020-14143

14. Neteko galios nuo 2013-12-28

Punkto naikinimas:

IV. MIŠKO SODINIMAS

15. Miško dauginamoji medžiaga, naudojama miškams atkurti ir įveisti, turi atitikti Miško dauginamosios medžiagos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. 521 (Žin., 2003, Nr. [108-4841](#); 2007, Nr. [128-5240](#)), reikalavimus.

16. Miško sodmenų iškasimo, laikymo, pervežimo sąlygos ir jų kokybė turi atitikti Miško sodmenų kokybės reikalavimus, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. 337 (Žin., 2003, Nr. [71-3292](#)).

17. Mišką draudžiama želdinti nekokybiškais miško sodmenimis, vienmečiais eglės ir ąžuolo sėjinukais (išskyrus išaugintus kontaineriuose), ir visų medžių rūšių savaiminukais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-777](#), 2018-08-24, paskelbta TAR 2018-08-24, i. k. 2018-13360

5 skyrius. Neteko galios nuo 2010-10-22

Skyriaus naikinimas:

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, Žin. 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

VI. MIŠKO ŽELDINIŲ IR ŽELINIŲ PRIEŽIŪRA IR APSAUGA

20. Miško želdiniai ir želiniai, įskaitant augančius neplynųjų kirtimų biržėse, turi būti prižiūrimi ir saugomi iki septynerių metų, kol susiformuos jaunuolynas ir bus vykdomi ugdymo kirtimai:

20.1. atliekami priežiūros darbai – užpilamos žemėmis ir prispaudžiamos nuplautos ar nupustytos, apnuogintos ir šalčio iškilnotų medžių šaknys, atkasami žemėmis užnešti medžiai, nuleidžiamas paviršinis vanduo, šalinama stelbianti žolinė augalija, stelbiantys medžiai ir krūmai, atsodinami žuvę medžiai ir netolygiai augantys želiniai, vadovaujantis Nuostatų 21 punkto reikalavimais;

20.2. taikomos mechaninės, biologinės ir cheminės apsaugos priemonės nuo vabzdžių kenkėjų, grybinių ligų, pelinių graužikų, žvėrių, mechaninių pakenkimų, gaisrų, laikantis šių reikalavimų:

20.2.1. želdiniai ir želiniai, kurių rūšinėje sudėtyje yra 50 procentų ir daugiau ąžuolo ir (ar) buko, aptveriami specialia, apsaugai nuo žvėrių tinkama tvora;

20.2.2. aptveriant spygliuočių ir kietųjų lapuočių želdinius ir (ar) želinius nuo žvėrių pažeidimų, tvora turi būti ne žemesnė kaip 2 m; jeigu naudojami mediniai kuolai, jie turi būti pagaminti iš spygliuočių ar kietųjų lapuočių medienos. Tvoroje įrengiami sandariai uždaromi vartai arba laipteliai ją perlipti. Miško valdytojas arba savininkas privalo tvorą prižiūrėti ir remontuoti, kad į aptvertą teritoriją nepatektų žvėrys. Tvorą miške laikoma, kol medžius būtina saugoti nuo žvėrių pažeidimų;

20.2.3. naudojant individualias medžių apsaugos priemones turi būti apsaugotas medžio kamienas iki lajos pradžios ir viršūninis pumpuras, apsaugos priemonės neturi trukdyti medžiui augti ar jo žaloti;

20.2.4. sulūžusios, pažeistos, neremontuotinos tvoros ir individualios medžių kamienų apsaugos priemonės, nesaugančios medžių nuo žvėrių pažeidimų, turi būti išmontuotos, o metalinės ir plastikinės jų dalys – pašalintos iš miško;

20.2.5. priešgaisrinės mineralizuotos juostos įrengiamos ir atnaujinamos vadovaujantis Miškų priešgaisrinės apsaugos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. balandžio 7 d. nutarimu Nr. 500 „Dėl Miškų priešgaisrinės apsaugos taisyklių patvirtinimo“.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-381](#), 2020-06-26, paskelbta TAR 2020-06-26, i. k. 2020-14143

21. Miško želdiniai ir želiniai atsodinami ne vėliau kaip iki ketvirtųjų želdinių augimo metų pabaigos arba per metus po želinių apskaitos, neplynujų kirtimų biržėse – baigus kirtimus, kai juose augančių perspektyvių medžių ir krūmų rūšių tankis yra:

21.1. želdiniuose želdintų medžių ir krūmų rūšių pirmaisiais metais po jų pasodinimo – mažesnis kaip 85 procentai, trečiaisiais – mažesnis kaip 80 procentų Nuostatų 13 punkte nurodyto želdinių tankio;

21.2. plotuose, kuriuose taikytas mišrusis būdas – želdintų medžių ir krūmų rūšių pirmaisiais metais po jų pasodinimo – mažesnis kaip 85 procentai, trečiaisiais – mažesnis kaip 80 procentų želdinių tankio, želiančių medžių rūšių – mažesnis kaip 70 proc. želinių tankio, nurodyto Nuostatų 13 punkte;

21.3. želdiniuose – mažesnis kaip 70 procentų želinių tankio, nurodyto Nuostatų 13 punkte.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-777](#), 2018-08-24, paskelbta TAR 2018-08-24, i. k. 2018-13360

Nr. [D1-381](#), 2020-06-26, paskelbta TAR 2020-06-26, i. k. 2020-14143

VII. MIŠKO ŽELDINIŲ IR ŽELINIŲ DOKUMENTAI

22. Valstybinėje žemėje miškas įveisiamas, atkuriamas, medynai ir (ar) krūmynai pertvarkomi pagal Miško želdinimo ir želimo projektą, nurodytą Nuostatų 5 priede (toliau – projektas), laikantis šių reikalavimų:

22.1. įveisiant mišką, atkuriant mišką plynai iškirstose kirtavietėse ir neplynujų kirtimų biržėse projektas parengiamas prieš pradedant vykdyti želdavietės, želvietės ir dirvos paruošimo, miško želdinimo darbus, želimą skatinančias priemones, želdinių, želinių priežiūros ir apsaugos priemones, tačiau ne vėliau kaip per du su puse metų po miško iškirtimo plynai;

22.2. jeigu neplynujų kirtimų biržėje želdavietės ar želvietės paruošimo, miško želdinimo ir želimo skatinimo, želdinių ir želinių priežiūros ir apsaugos priemonės iki kirtimų pabaigos nevykdytos, tačiau baigus kirtimus želiniai atitinka Nuostatų 38 punkto reikalavimus ir jų vidutinis aukštis – ne mažesnis kaip 0,5 m, sudaromas projektas ir į jį įrašomi tik atkurto miško rodikliai; jeigu šie rodikliai nepasiekti, rengiamas naujas projektas;

22.3. projektas gali būti tikslinamas ne vėliau kaip iki trečiųjų metų miško želdinių ir (ar) želinių apskaitos, kai būtina keisti želdinių ar želinių rūšinę sudėtį dėl pasikeitusių augavietės sąlygų arba savaime išaugusių perspektyvių medžių rūšių medžių, atitinkančių Nuostatų 11 punkto reikalavimus. Patikslinti projekto duomenys saugomi projektų kompiuterinėje duomenų bazėje;

22.4. projektą ir jo tikslinimą tvirtina miškų valdytojo įgaliotas asmuo;

22.5. projektas parengiamas raštu, įvedamas į projektų kompiuterinę duomenų bazę, duomenys apie atliktus darbus įrašomi per mėnesį nuo jų atlikimo. Projekto duomenys saugomi, kol bus nukirstas pagal jį įveistas arba atkurtas medynas;

22.6. atželę ir apželdinti sklypai pažymimi miškotvarkos taksacinėje ir kartografinėje medžiagoje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-623](#), 2009-10-27, Žin., 2009, Nr. 130-5654 (2009-10-31), i. k. 109301MISAK00D1-623

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, Žin., 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

Nr. [D1-777](#), 2018-08-24, paskelbta TAR 2018-08-24, i. k. 2018-13360

Nr. [D1-381](#), 2020-06-26, paskelbta TAR 2020-06-26, i. k. 2020-14143

23. Privatus miškas atkuriamas vadovaujantis vidinės miškotvarkos projektu. Kai kertamas miškas, kuriam vidinės miškotvarkos projektas nerengiamas, atkuriamas neteisėtai iškirstas miškas, veisiamas miškas ir pertvarkomi medynai ir (ar) krūmynai, rengiamas Nuostatų 6 priede nurodytos formos Miško želdinimo ir želimo projektas (toliau – projektas) laikantis Nuostatų 12 priede nustatytų reikalavimų. Projektas tikslinamas pasikeitus želdavietės ar želvietės sąlygoms ir projektuotoms priemonėms. Projektą arba patikslintą projektą tvirtina Valstybinės miškų tarnybos direktoriaus įgalioti asmenys. Kai kertamas miškas, kuriam vidinės miškotvarkos projektas nerengiamas, projektas Valstybinei miškų tarnybai pateikimas kartu su biržės atrėžimo dokumentais. Projektas nerengiamas, kai plote, kuriame veisiamas arba atkuriamas miškas, jau auga

miško žėliniai, atitinkantys Nuostatų 38 punkto reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-623](#), 2009-10-27, *Žin.*, 2009, Nr. 130-5654 (2009-10-31), i. k. 109301MISAK00D1-623

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, *Žin.*, 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, *Žin.*, 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

Nr. [D1-682](#), 2015-09-24, paskelbta TAR 2015-09-25, i. k. 2015-14257

Nr. [D1-777](#), 2018-08-24, paskelbta TAR 2018-08-24, i. k. 2018-13360

Nr. [D1-348](#), 2021-06-07, paskelbta TAR 2021-06-07, i. k. 2021-13022

24. Projekto rengimo reikalavimai:

24.1. vienam ar keliems besiribojantiems kadastriniams ar taksaciniams sklypams gali būti rengiamas vienas projektas. Kai viena skirtingos (-ų) medžių rūšies (-ų) grupė užima didesnę kaip 0,5 ha plotą, gali būti rengiamas atskiras projektas;

24.2. valstybinėje žemėje, kai viena skirtingos (-ų) medžių rūšies (-ių) grupė ir (ar) skirtingas miško atkūrimo ir įveisimo būdas (želdinimas, žėlinas, mišrusis) užima 0,3 ha ir didesnę plotą, miško žėdinimo ir (ar) žėlimo priemonės šiems plotams projektuojamos atskirai, jie pažymimi projekto brėžinyje numeruojant eilės tvarka. Neatkuriamo ar neįveisiamo miško 0,1 ha ir didesni plotai (skirti technologinėms ir gamybinėms miškų ūkio reikmėms, natūraliai susiformavusios mažosios (iki 1 ha) miško pelkės, biologinei įvairovei svarbios medžių grupės ir apsauginės juostos), išskyrus valksmus, pažymimi projekto brėžinyje ir įrašomi į projektą; visų minėtų plotų dydžiai nustatomi apytikriai, tačiau jų suma turi atitikti visą želdavietės, žėlvietės ar pertvarkomo miško plotą;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [D1-348](#), 2021-06-07, paskelbta TAR 2021-06-07, i. k. 2021-13022

24.3. įveisiant mišką, projekto brėžinyje pažymimos 0,3 ha ir didesnės skirtingų medžių rūšių grupės, visos neželdintinos juostos šalia kitų, su suprojektuotais žėdiniais ar žėliniais besiribojančių žemės savininkų ar valdytojų sklypų ir melioracijos įrenginių, elektros linijos, grioviai, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių trasos, 0,1 ha ir didesni plotai, kuriuose miškas neveisiamas, įvairūs intarpai. Kai miškas veisiamas privačioje žemėje, projekto brėžinyje nurodomas veisiamo miško plotas ir žėdinamas ar žėliantis plotas;

24.4. projekte pažymima ar žėdiniai plantaciniai, ar bandomieji (miško žėdinimo technologijoms išbandyti).

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-623](#), 2009-10-27, *Žin.*, 2009, Nr. 130-5654 (2009-10-31), i. k. 109301MISAK00D1-623

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, *Žin.*, 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

Nr. [D1-381](#), 2020-06-26, paskelbta TAR 2020-06-26, i. k. 2020-14143

25. Įveisiant mišką medžiai nuo gretimo ne miško žemės savininko sklypo ribos turi būti projektuojami ir sodinami ne arčiau kaip 15 m atstumu, krūmai – ne arčiau kaip 6 m atstumu. Šio atstumo galima nesilaikyti, kai miško žėdiniai ar žėliniai ribojasi su mišku, kitais miško žėdiniais ar žėliniais, numatomu apžėldinti sklypu arba gretimo žemės sklypo savininkai raštu patvirtina sutinkantys, kad miškas būtų sodinamas mažesniu atstumu nei nurodytasis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-777](#), 2018-08-24, paskelbta TAR 2018-08-24, i. k. 2018-13360

VIII. MIŠKO ŽELDINIMO DARBŲ KOKYBĖS VERTINIMAS

26. Miško žėdinimo darbų kokybė vertinama ne vėliau kaip per du mėnesius atlikus miško žėdinimo darbus, vadovaujantis Nuostatų 7 ir 8 priedais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-381](#), 2020-06-26, paskelbta TAR 2020-06-26, i. k. 2020-14143

27. Miško žėdinimo darbų kokybė vertinama pagal šiuos rodiklius: miško sodmenų kokybę, jų pasodinimo kokybę, žėdinių tankį ir žėdinių apsaugos kokybę. Bendra miško žėdinimo darbų

kokybė įvertinama pagal žemiausią vieno iš visų rodiklių įvertinimą. Įveisus ar atkūrus mišką sėjimo būdu, miško želdinimo darbų kokybė nevertinama.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-623](#), 2009-10-27, *Žin.*, 2009, Nr. 130-5654 (2009-10-31), i. k. 109301MISAK00D1-623

IX. MIŠKO ŽELDINIŲ IR ŽĖLINIŲ APSKAITA

28. Miško želdinių ir žėlinių apskaita atliekama rudenį, vadovaujantis Nuostatų 7 priedu. Kai miškas įveistas arba atkurtas pagal projektą, apskaitomos projektuotos medžių ir krūmų rūšys; kai projektas nerengtas, apskaitomos medžių rūšys, vadovaujantis Nuostatų 11 punkto reikalavimais. Apskaitos metu nustatomas kiekvienos į apskaitą įtrauktos medžių ar krūmų rūšies ir Nuostatų 13 punkte nurodyto jos pradinio tankio 1 ha santykis ir reikalingas atsodinti jos kiekis visame plote. Valstybiniuose miškuose apskaitą privalo atlikti jų valdytojai ir naudotojai, privačiuose miškuose, – kai ją būtina atlikti pagal kitų teisės aktų reikalavimus arba miško savininko iniciatyva.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-381](#), 2020-06-26, paskelbta TAR 2020-06-26, i. k. 2020-14143

29. Apskaita atliekama:

29.1. želdinių – pirmaisiais ir trečiaisiais metais po jų pasodinimo, vadovaujantis Nuostatų 7 priede nurodytu želdinių apskaitos metodu;

29.2. plotų, kuriuose taikytas mišrusis būdas: želdintų plotų – pirmaisiais ir trečiaisiais metais po pasodinimo, želiančių plotų – trečiaisiais želdinių apskaitos metais, vadovaujantis Nuostatų 7 priede nurodytu želdinių apskaitos metodu;

29.3. žėlinių, atkuriant mišką plynųjų kirtimų kirtavietėse, – trečiaisiais metais po miško iškirtimo, įveisiant mišką – trečiaisiais metais po projekto sudarymo, vadovaujantis Nuostatų 7 priede nurodytu žėlinių apskaitos metodu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-623](#), 2009-10-27, *Žin.*, 2009, Nr. 130-5654 (2009-10-31), i. k. 109301MISAK00D1-623

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, *Žin.*, 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, *Žin.*, 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

Nr. [D1-777](#), 2018-08-24, paskelbta TAR 2018-08-24, i. k. 2018-13360

Nr. [D1-381](#), 2020-06-26, paskelbta TAR 2020-06-26, i. k. 2020-14143

30. Neteko galios nuo 2013-12-28

Punkto naikinimas:

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, *Žin.*, 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

31. Neteko galios nuo 2013-12-28

Punkto naikinimas:

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, *Žin.*, 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

32. Sėjimo būdu įveistų želdinių apskaita atliekama kaip žėlinių.

33. Atlikus apskaitą nustatoma, ar reikia papildomai želdinti, ar taikyti žėlimą skatinančias priemones. Jeigu nustatoma, kad želdiniai ir (ar) žėliniai pagal Nuostatų 37 punktą žuvo, jie turi būti atkuriami iš naujo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, *Žin.*, 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

X. MIŠKO ATKŪRIMO, ĮVEISIMO, ŽELDINIŲ IR ŽĖLINIŲ KOKYBĖS VERTINIMAS

34. Miško atkūrimas, įveisimas, miško želdinių ir žėlinių kokybė vertinama rudenį, vadovaujantis Nuostatų 11, 35, 36 ir 38 punktais, 7 ir 9 priedais: želdinių ir plotų, kuriuose taikytas mišrusis būdas, – septintaisiais želdinių augimo metais, žėlinių, atkuriant mišką plynose kirtavietėse, – septintaisiais metais po jų apskaitos. Jeigu baigus neplynuosius kirtimus žėlinių vidutinis aukštis – ne mažesnis kaip 0,5 m ir jie atitinka Nuostatų 38 punkto reikalavimus, žėlinių

kokybė nevertinama, – nustatomi Nuostatų 35 punkte nurodytų rodiklių dydžiai ir būtinosios ūkinės priemonės.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, *Žin.*, 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

Nr. [D1-381](#), 2020-06-26, paskelbta TAR 2020-06-26, i. k. 2020-14143

Nr. [D1-348](#), 2021-06-07, paskelbta TAR 2021-06-07, i. k. 2021-13022

35. Miško želdiniuose ir plotuose, kuriuose taikytas mišrusis būdas, vertinami projektuotų, želdiniuose – tikslinių (vadovaujantis Nuostatų 11 punktu) rūšių medžiai pagal šiuos rodiklius:

35.1. medžių tankį 1 ha pagal rūšis, vadovaujantis Nuostatų 9 priedu;

35.2. medžių vidutinį aukštį, išskyrus Kuršių nerijos nacionalinio parko teritoriją, vadovaujantis Nuostatų 9 priedu;

35.3. nepageidaujamų (neprojektuotų, netikslinių ir (ar) stelbiančių viena kitą) rūšių medžių ir krūmų vidutinį aukštį: geros kokybės želdiniuose ir (ar) želdiniuose medžiai ir krūmai neturi stelbti vienas kitą; patenkinamos kokybės – nepageidaujamų rūšių medžių ir krūmų vidutinis aukštis neturi būti 1,5 karto didesnis už stelbiamų rūšių medžių vidutinį aukštį, išskyrus pušis ir ąžuolus, kurie neturi būti stelbiami;

35.4. rūšinę sudėtį:

35.4.1. geros kokybės želdinių ir plotų, kuriuose taikytas mišrusis būdas, rūšinėje sudėtyje gali būti ne daugiau kaip 10 procentų, patenkinamos kokybės – ne daugiau kaip 20 procentų neprojektuotų, bet tikslinių (pagal Nuostatų 1–3 arba 10 priedus) rūšių medžių; geros ir patenkinamos kokybės spygliuočių ir kietųjų lapuočių rūšinėje sudėtyje pagrindinė tikslinė medžių rūšis turi atitikti projektuotą;

35.4.2. geros kokybės želdinių rūšinė sudėtis turi atitikti Nuostatų 11 punkto reikalavimus, patenkinamos kokybės želdinių rūšinėje sudėtyje gali būti ne daugiau kaip 10 procentų kitų, nei nurodyta Nuostatų 11 punkte, medžių rūšių;

35.4.3. jeigu projektuota, kad medžių rūšys rūšinėje sudėtyje sudarys mažiau kaip 10 procentų, jos nevertinamos;

35.5. jeigu bent vienas iš 4 kokybės rodiklių neatitinka 35.1–35.4 papunkčiuose nurodytų reikalavimų, želdinių ir (ar) želdinių kokybė vertinama nepatenkinamai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, *Žin.*, 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

Nr. [D1-381](#), 2020-06-26, paskelbta TAR 2020-06-26, i. k. 2020-14143

36. Želdinių ir želdinių kokybė nustatoma šių Nuostatų 35 punkte nurodytus rodiklius lyginant su faktiniais. Bendra želdinių ar želdinių kokybė įvertinama pagal žemiausią vieno iš visų rodiklių įvertinimą.

37. Želdiniai ir (ar) želdiniai laikomi žuvusiais, kai perspektyvių medelių skaičius atkuriamame arba įveisiamame plote ar jo dalyje, ne mažesnėje kaip 0,1 ha, yra mažesnis 75 ir daugiau procentų už Nuostatų 38 punkte nustatytus minimalius reikalavimus. Želdinių ar želdinių žuvimo faktą valstybiniuose miškuose nustato miško valdytojo ar naudotojo įsakymu sudaryta komisija; privačiuose miškuose – aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnas. Jei želdiniai ar želdiniai žuvo 0,5 ha ir didesniame plote dėl ligų ar kenkėjų pažeidimų, nustatant jų žuvimo faktą dalyvauja Valstybinės miškų tarnybos miško sanitarinės apsaugos specialistas. Nustačius miško želdinių ar želdinių žuvimo faktą, surašomas laisvos formos aktas, kuriame nurodomas žuvusių želdinių ar želdinių plotas, žuvusių medelių kiekis pagal medžių rūšis, žuvimo priežastys, rekomenduojamas miško atkūrimo būdas ir rūšinė sudėtis, gerinantys būsimų želdinių ar želdinių atsparumą neigiamiems veiksniams.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, *Žin.*, 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

Nr. [D1-1052](#), 2011-12-29, *Žin.*, 2012, Nr. 1-38 (2012-01-04), i. k. 111301MISAK0D1-1052

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, *Žin.*, 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

Nr. [D1-777](#), 2018-08-24, paskelbta TAR 2018-08-24, i. k. 2018-13360

Nr. [D1-348](#), 2021-06-07, paskelbta TAR 2021-06-07, i. k. 2021-13022

38. Miškas laikomas atkurtu ar įveistu, kai želdiniuose ar žėliniuose tolygiai išsidėsčiusių perspektyvių medžių rūšių tankis, atsižvelgiant į kiekvienos medžių rūšies kiekį rūšinėje sudėtyje, pagal Nuostatų 11 punktą yra didesnis arba lygus: pušies Pa augavietėje – 0,5 tūkst. vnt./ha, pušies Pb augavietėje – 1,2 tūkst. vnt./ha, pušies kitose augavietėse – 2,5 tūkst. vnt./ha, eglės – 1,6 tūkst. vnt./ha, ąžuolo, buko, guobinių – 1,8 tūkst. vnt./ha, uosio, klevo – 1,6 tūkst. vnt./ha, liepos, juodalksnio, beržo, baltalksnio – 1,5 tūkst. vnt./ha, drebulės, maumedžio – 0,9 tūkst. vnt./ha.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, *Žin.*, 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

Nr. [D1-777](#), 2018-08-24, paskelbta TAR 2018-08-24, i. k. 2018-13360

39. Kai privataus miško kirtavietėje penktaisiais metais po medyno iškirtimo tolygiai išsidėsčiusių perspektyvių medžių rūšių tankis, atsižvelgiant į kiekvienos medžių rūšies kiekį rūšinėje sudėtyje, pagal Nuostatų 11 punktą yra mažesnis nei nurodyta 38 punkte, miškas laikomas neatkurtu ir jo atkūrimą organizuoja Aplinkos ministerija.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, *Žin.*, 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

Nr. [D1-777](#), 2018-08-24, paskelbta TAR 2018-08-24, i. k. 2018-13360

XI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

40. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių Nuostatų reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

**VYRAUJANČIOS TIKSLINĖS MEDŽIŲ RŪŠYS EKOSISTEMŲ APSAUGOS (IIA GR.) IR
APSAUGINIAMS (III GR.) MIŠKAMS ATKURTI**

Augavietė, miško tipas	Medžių rūšys	Pastabos
Nae, Na – kerpšilis	P, B, Pk	Pk tik Kuršių nerijos nacionaliniame parke
Na, Nb – brukniašilis	P, B	
Nb – žaliašilis	P, E, B	
Lb – mėlynšilis	P, E, B	
Nc – šilagiris	P, E, A, B, K, L	
Lc – mėlyngiris	P, E, A, B, K, L, D, J	
Nd – sausgiris	A, E, U, L, K, B	
Ld – žaliagiris	A, E, U, B, L, K, J, D	
Nf, Lf – baltmiškis	A, U, K, L, G, E, J, B, D	
Lf, Uf – šlapgiris	U, A, J, B, D, E	
Ub, Ua – balašilis	P, B, E, D, J	
Uc – paraistis	J, P, E, B	
Ud – palieknis; Uf – juodgiris	J, U, E, P, B	
Pa – tyrašilis; Pb – raistašilis	P, B, E	
Pc – raistas; Pd – lieknas	J, P, E, U, B	

Pastabos:

1. Nausausintose Ua, Ub, Uc, Ud, Uf, Pa, Pb, Pc, Pd augavietėse tikslinės medžių rūšys parenkamos, atsižvelgiant į susiformavusias ar besiformuojančias augavietės sąlygas.
2. Ekosistemų apsaugos miškuose vyraujančių medžių rūšių auginimo tikslingumas priklauso nuo saugomos teritorijos kategorijos ir konkretaus sklypo ekosistemų natūralios sukcesijos. Želdinant pirmenybė teikiama toms medžių rūšims, kurios labiausiai atitinka gamtinių procesų dėsningumus arba saugomo ekosistemos komponento išlikimą ir plėtrą.
3. Apsauginiuose miškuose vyraujančių medžių rūšių parinkimas priklauso nuo jų funkcijų. Vandens apsauginiuose želdiniuose pirmenybė teikiama medžių rūšims, kurios turi tankią mišrią šaknų sistemą ažūrinės lajas, laukų apsauginiams želdiniams labiau tinka medžių rūšys su tankiomis lajomis ir t. t.
4. Medžių rūšių žymėjimas:
A – paprastasis ąžuolas
B – karpotasis arba plaukuotasis beržas
D – drebulė
E – paprastoji eglė
G – guobiniai
J – juodalksnis
K – paprastasis klevas
L – mažalapė liepa
P – paprastoji pušis
Pk – kalninė pušis
U – paprastasis uosis

**VYRAUJANČIOS TIKSLINĖS MEDŽIŲ RŪŠYS REKREACINIAMS (II B GR.)
MIŠKAMS ATKURTI**

Augavietė, miško tipas	Medžių rūšys	Pastabos
Nae, Na – kerpšilis	P, B, Pj, Pk	Pk tik Kuršių nerijos nacionaliniame parke
Na, Nb – brukniašilis	P, B, Pj	
Nb – žaliašilis	P, B, E, A _r , M	
Lb – mėlynšilis	P, B, E, Pj, A _r , M	
Nc – šilagiris	P, A _k , L, E, B, Pj, A _r , M	
Lc – mėlyngiris	P, A _k , L, B, E, Pj, A _r , M	
Nd – saugiris	A _k , L, B, E, U, B, M	
Ld – žaliagiris	A _k , L, B, E, U, J	
Nf, Lf – baltmiškis	A _k , L, U, B, E, G, M, Pc	
Lf, Uf – šlapgiris	A _k , U, B, E, J	
Ub, Ua – balašilis, Pa – tyrašilis, Pb – raistašilis	P, B	
Uc – paraistis; Pc – raistas	P, B, J, E	
Ud – palieknis, Pd – lieknas, Uf – juodgiris	U, J, B, E, P	

Pastabos:

1. Nausausintose Ua, Ub, Uc, Ud, Uf, Pa, Pb, Pc, Pd augavietėse tikslinės medžių rūšys parenkamos, atsižvelgiant į susiformavusias ar besiformuojančias augavietės sąlygas.

2. Medžių rūšių žymėjimas:

A_k – paprastasis ąžuolas

A_r – raudonasis ąžuolas

B – karpotasis arba plaukuotasis beržas

E – paprastoji eglė

G – guobiniai

J – juodalksnis

K – paprastasis klevas

L – mažalapė liepa

M – europinis maumedis

P – paprastoji pušis

Pc – pocūgė

Pj – juodoji pušis

Pk – kalninė pušis

U – paprastasis uosis

VYRAUJANČIOS TIKSLINĖS MEDŽIŲ RŪŠYS NORMALAUS KIRTIMO AMŽIAUS ŪKINIAMS (IVA GR.) MIŠKAMS ATKURTI

Pakeistas priedo pavadinimas:

Nr. [D1-682](#), 2015-09-24, paskelbta TAR 2015-09-25, i. k. 2015-14257

Augavietė, miško tipas	Medžių rūšys	Pastabos
Nae, Na – kerpšilis; Na, Nb – brukniašilis	P	
Nb – žaliašilis	P, E, M	
Lb, La – mėlynšilis	P, E, B	
Nc – šilagiris	E, P, M, A K, L, Bu, Ab, B	Ažuolynai daugiau veistini pietvakarių Lietuvoje priemolio, molio ar dvilyčiuose dirvožemiuose
Lc – mėlyngiris	E, P, B, K, L, A D, J	
Nd – sausgiris	A E, M, U, K, L, Bu, Ab, B	
Ld – žaliagiris	E, B, U, A Ab, J, K, L, D	Pietvakarių Lietuvoje daugiau veistini azuolynai, o šiaurinėje ir rytinėje jos dalyse – eglynai ir uosynai
Nf, Lf – baltmiškis	A U, L, K, G, E, Ab, B, D, J	
Lf, Uf – šlapgiris	B, U, J, A E, D	
Ub, Ua – balašilis	P, E, B	
Pa, Pb – tyrašilis, raistašilis	P, B	
Uc – paraistis	J, B, P, E	
Pc – raistas	B, J, P, E	
Ud – palieknis	J, U, B, E	
Pd – lieknas	J, B, U, E	
Uf – juodgiris	J, U, B, E	

Pastabos:

1. *Neteko galios nuo 2015-10-01*

Punkto naikinimas:

Nr. [D1-682](#), 2015-09-24, paskelbta TAR 2015-09-25, i. k. 2015-14257

2. Nusausintose Ua, Ub, Uc, Ud, Uf, Pa, Pb, Pc, Pd augavietėse tikslinės medžių rūšys parenkamos, atsižvelgiant į susiformavusias ar besiformuojančias augavietės sąlygas.

3. Medžių rūšių žymėjimas:

A – paprastasis azuolas

Ab – bekotis azuolas

B – karpotasis arba plaukuotasis beržas

Bu – paprastasis bukas

D – drebulė

E – paprastoji eglė

G – guobiniai

J – juodalksnis

K – paprastasis klevas

L – mažalapė liepa

M – europinis maumedis

P – paprastoji pušis

U – paprastasis uosis

PROJEKTUOJAMAS ŽELDINIŲ IR (AR) ŽĖLINIŲ TANKIS EKOSISTEMŲ APSAUGOS (IIA GR.), APSAUGINIUOSE (III GR.) IR ŪKINIUOSE (IV GR.) MIŠKUOSE

Medžių genčių, hibridų pavadinimai, krūmai	Želdinių tankis, tūkst. vnt./ha	Žėlinių tankis, tūkst. vnt./ha	
		iki 0,5 m (ąžuolo, beržo, buko, eglės, alksnio, liepos, maumedžio, pušies, skroblo) ir iki 1,0 m (uosio, klevo, drebulės, guobos, skirpsto ir vinkšnos)	>0,5 m (ąžuolo, beržo, buko, eglės, alksnio, liepos, maumedžio, pušies, skroblo) ir >1,0 m (uosio, klevo, drebulės, guobos, skirpsto ir vinkšnos)
Ąžuolas	≥ 4	≥ 5	≥ 4
Alksnis	≥ 3	≥ 6	≥ 4
Beržas, skroblas	≥ 3	≥ 6	≥ 4
Bukas	≥ 4	≥ 5	≥ 4
Drebulė	$\geq 1,5$	≥ 6	≥ 4
Eglė	≥ 3	≥ 4	≥ 3
Guoba, skirpstas, vinkšna	≥ 4	≥ 6	≥ 4
Klevas	≥ 3	≥ 6	≥ 4
Liepa	≥ 3	≥ 4	≥ 3
Maumedis	≥ 2	–	–
Pušis	≥ 5	Pa augavietėje – ≥ 1 , Pb augavietėje – ≥ 3 , kitose – ≥ 6	Pa augavietėje – $\geq 0,5$, Pb augavietėje – ≥ 2 , kitose – ≥ 4
Uosis	≥ 3	≥ 6	≥ 4
Hibridinė drebulė	$\geq 1,2$	–	–
Krūmai	4–5	–	–

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, Žin., 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

Nr. [D1-381](#), 2020-06-26, paskelbta TAR 2020-06-26, i. k. 2020-14143

Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų
5 priedas

(Miško želdinimo ir žėlimo projekto valstybinėje žemėje formos pavyzdys)

TVIRTINU

(Pareigų pavadinimas)

(Parašas)

(V., pavardė)

20 m. _____ d.

MIŠKO ŽELDINIMO IR ŽĖLIMO PROJEKTAS

0.1. Projekto Nr.
0.2. VĮ Valstybinių miškų urėdijos regioninis padalinys
0.3. Girininkija
0.4. Kitas žemės valdytojas
0.5. Kvartalo Nr.
0.6. Sklypo (-ų) Nr. ir (ar) jų dalys
0.7. Kadastrinio sklypo Nr. (pildoma, kai miškas įveisiamas)
0.8. Bendras atkuriamas ar veisiamas plotas _____ ha, iš jo – želdinamas ir (ar) želiantis (nurodomas įveisiant mišką) _____ ha
0.9. Miškų funkcinė paskirtis ir grupė: (specialiosios paskirties (2A, 2B), apsauginiai (3), ūkiniai (4A, 4B))
0.10. Projekto tikslas: atkurti mišką plynai iškirstose kirtavietėse (1), įveisti mišką (2), pertvarkyti medyną ir (ar) krūmyną (3), želdinti po medžių lajomis (4), atkurti mišką neplynųjų kirtimų biržėse (5)
0.11. Želdiniai: plantaciniai, rotacijos trukmė _____ m.(1), bandomieji (2)
0.12. Buvusio ar esamo medyno (-ų) rūšinė sudėtis ir selekcinė grupė ar bonitetas ¹ :
0.13. Buvusio ar esamo medyno ir (ar) krūmyno kirtimo ar pertvarkymo būdas, metai ir mėnuo:
0.14. Projekto vykdymo pradžia _____ m. ir miško želdinimo metai ² _____, sezonas: pavasario (1) rudens (2)

¹Irašoma kiekvienam nukirstam medynui ar jo daliai.

²Pildoma pasodinus mišką.

1. PROJEKTUOJAMOS PRIEMONĖS

1.1. Želdiniai (sodinimas ir sėjimas) (1)							
Ploto dalies Nr. ³	Plotas, ha	Dtg ⁴	Rūšinė sudėtis	Dirvos ruošimo būdas	Mišrinimo būdas (grupių plotas ar medžių rūšių sodinimo schemas), sodinimo atstumai, m tarp eilių ir eilėse pagal rūšis	Tankis, tūkst. vnt./ha pagal projektuotas medžių ir krūmų rūšis ⁵	Medžių ir krūmų rūšių sodmenų (sėklų) poreikis plote pagal rūšis, tūkst. vnt. (kg)

Sodmenų ar sėklų poreikis pagal medžių ir krūmų rūšis, iš viso							
1.2. Mišrusis būdas (2)							
Ploto dalies Nr. ³	Plotas, ha	Dtg ⁴	Rūšinė sudėtis (įskaitant ir savaiminį žėlimą ar sodinimą)	Dirvos ruošimo būdas ar miško žėlimo skatinimo priemonės	Mišrinimo būdas (grupių plotas ar medžių rūšių išdėstymas), sodinimo atstumai, m tarp eilių ir eilėse pagal rūšis	Tankis, tūkst. vnt./ha pagal projektuotas medžių ir krūmų rūšis ⁶	Medžių ir krūmų rūšių sodmenų (sėklų) poreikis plote pagal rūšis, tūkst. vnt. (kg)
Sodmenų ar sėklų poreikis pagal medžių ir krūmų rūšis, iš viso							
Sodmenų ir sėklų poreikis pagal medžių ir krūmų rūšis visuose plotuose, iš viso							
1.3. Žėliniai (3)							
Ploto dalies Nr. ³	Plotas, ha	Dtg ⁴	Rūšinė sudėtis	Tankis, tūkst. vnt./ha pagal projektuotas medžių ir krūmų rūšis ⁷	Žėlimą skatinančios priemonės		
1.4. Neatkuriamo ar neįveisiamo miško plotas (4), ha (0,1 ha ir didesnis, išskyrus valksmus)							
Ploto dalies Nr. ³	Plotas, ha	Nurodomos priežastys, kodėl miškas neatkuriamas ar neįveisiamas					

³Ploto dalis, kurioje projektuojamos skirtingos (-ų) medžių rūšies (-ių) grupė ir (ar) skirtingas atkūrimo būdas, įrašoma iš eilės, neatsižvelgiant į buvusių sklypų ar jų dalių numeraciją, pvz., Nr. 1 (želdinimas – 10A), Nr. 2 (želdinimas – 8E2B), Nr. 3 (žėlimas – 10B) ir t. t.

⁴Dirvožemio tipologinė grupė.

⁵Sodinamų želdinių tankis.

⁶Sodinamų želdinių tankis ir projektuojamas žėlinių pagal Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų (toliau – Nuostatų) 13 punktą tankis

⁷Želinių tankis pagal Nuostatų 13 punktą.

1.5. Projektuojamos želdavietės (želvietės) paruošimo priemonės

1.6. Projektuojamos priešgaisrinės apsaugos priemonės

1.7. Projektuojamos želdinių ir želinių apsaugos priemonės.....

Projektą parengė

(Pareigų pavadinimas, parašas, v., pavardė, data)

PRIDEDAMA. Projekto Nr. tikslinamos projektuojamos priemonės, patvirtintos 20..... m.d.,lapai.
(pareigos, parašas, v., pavardė)

1. TIKSLINAMOS PROJEKTUOJAMOS PRIEMONĖS

1.1. Želdiniai (sodinimas) (1)							
Ploto dalies Nr. ³	Plotas, ha	Dtg ⁴	Rūšinė sudėtis	Dirvos ruošimo būdas	Mišrinimo būdas (grupių plotas ar medžių rūšių sodinimo schemas), sodinimo atstumai, m tarp eilių ir eilėse pagal rūšis	Tankis, tūkst. vnt./ha pagal projektuotas medžių rūšis ⁵	Medžių rūšių sodmenų poreikis plote pagal rūšis, tūkst. vnt.
Sodmenų poreikis pagal medžių rūšis, iš viso							
1.2. Mišrusis būdas (2)							
Ploto dalies Nr. ³	Plotas, ha	Dtg ⁴	Rūšinė sudėtis (įskaitant ir savaiminį žėlimą ar sodinimą)	Dirvos ruošimo būdas ar miško žėlimo skatinimo priemonės	Mišrinimo būdas (grupių plotas ar medžių rūšių išdėstymas), sodinimo atstumai, m tarp eilių ir eilėse pagal rūšis	Tankis, tūkst. vnt./ha pagal projektuotas medžių rūšis ⁶	Medžių rūšių sodmenų poreikis plote pagal rūšis, tūkst. vnt.

Sodmenų poreikis pagal medžių rūšis, iš viso							
Sodmenų poreikis pagal medžių rūšis visuose plotuose, iš viso							
1.3. Žėliniai (3)							
Ploto dalies Nr. ³	Plotas, ha	Dtg ⁴	Rūšinė sudėtis	Tankis, tūkst. vnt./ha pagal projektuotas medžių rūšis ⁷	Žėlimą skatinančios priemonės		

2. ATLIKTI MIŠKO ŽELDINIMO DARBAI

2.1. Atlikti želdavietės, želvietės, dirvos paruošimo darbai ir žėlimo skatinimo priemonės

.....

2.2. Panaudota miško dauginamoji medžiaga, iš viso:

Medžio rūšis	Kiekis visame plote, tūkst. vnt.	Sodmenų amžius ir tipas	Miško dauginamosios medžiagos kategorija	Kilmės dokumento Nr./sėklinės bazės objekto kodas

Duomenis pateikė

.....
 (Pareigų pavadinimas, parašas, v., pavardė, data)

2.3. Miško želdinimo darbų kokybės vertinimas:

Ploto dalies Nr.	Sodmenų kokybė	Pasodinimo kokybė	Želdinių tankis	Želdinių apsauga	Bendras kokybės įvertinimas	Būtinios priemonės

Duomenis pateikė

.....
 (Pareigų pavadinimas, parašas, v., pavardė, data)

3. MIŠKO ŽELDINIŲ IR (AR) ŽĖLINIŲ APSKAITA

Ploto dalies Nr.	Projektuota rūšinė sudėtis	Augančių projektuotų medžių ir krūmų rūšių tankis pagal rūšis, tūkst. vnt./ha	Reikalingas medžių ir krūmų rūšių tankis (pagal Nuostatų 13 punktą) pagal rūšis, tūkst. vnt./ha	Augančių projektuotų medžių ir krūmų rūšių tankio ir reikalingo jų tankio (pagal Nuostatų 13 punktą) plote santykis pagal rūšis, proc.	Reikalingų atsodinti medžių ir krūmų rūšių pagal jų rūšis kiekis plote, tūkst. vnt.	Apskaitą atlikusio asmens pareigos, v., pavardė ir apskaitos data

4. MIŠKO ŽELDINIŲ IR (AR) ŽĖLINIŲ ATSODINIMAS

Atsodinimo metai	Sezonas	Medžio rūšis	Kiekis visame plote, tūkst. vnt.	Sodmenų amžius ir tipas	Miško dauginamosios medžiagos kategorija	Kilmės dokumento Nr./sėklinės bazės objekto kodas	Duomenis pateikė (pareigos, v., pavardė, data)

Pastaba. Sezonas: pavasario (1), rudens (2)

5. ŽUVUSIŲ MIŠKO ŽELDINIŲ IR (AR) ŽĖLINIŲ NURAŠYMAS

Ploto dalies Nr.	Plotas, ha	Nurašymo metai	Nurašymo priežastys	Želdinių ar žėlinių nurašymo akto Nr. ir data

Nurašymo priežastys: gaisras (1), šalčio poveikis (2), sausra (3), mechaniniai pažeidimai (4), technologijos pažeidimai (5), oro užterštumas (6), rekreacinė perkrova (7), išmirkimas (8), lapuočių stelbimas (9), gyvūnų pažeidimai (10), ganiava (11), šaknų kenkėjai (12), lajos kenkėjai (13), liemenų kenkėjai (14), šaknų ligos (15), lajų ligos (16), liemenų ligos (17), neatžėlė (18), kitos (19).

6. ŽELDINIŲ IR (AR) ŽĖLINIŲ PRIEŽIŪRA IR APSAUGA

Ploto dalies Nr.	Plotas, ha	Atliktos priemonės	Data	Pareigų pavadinimas, parašas, v., pavardė

--	--	--	--	--

7. ŽELDINIŲ IR (AR) ŽĖLINIŲ KOKYBĖS VERTINIMAS

Ver- tinimo metai	Ploto dalies Nr.	Plotas, ha	Perspektyvių projektuotų (želdinių ir taikant mišrųjį būdą) ar tikslinių (žėlinių, pagal Nuostatų 13 punktą) rūšių medžių tankis pagal medžių rūšis, tūkst. vnt./ha	Rūšinė sudėtis vertinimo metu	Projektuotų (želdinių ir taikant mišrųjį būdą) ar tikslinių (žėlinių) rūšių medžių vidutinis aukštis pagal medžių rūšis, m	Nepageidau- jamų rūšių vidutinis aukštis, m	Kokybė

Pastaba. Kai baigus neplynuosius kirtimus vidutinis žėlinių aukštis – 0,5 m ir didesnis, jie išsidėstę tolygiai, jų rūšinė sudėtis ir tankis atitinka Nuostatų 38 punkto reikalavimus, žėlinių kokybė nevertinama, į lentelę įrašomos tik vertinimo rodiklių reikšmės.

Duomenis pateikė

.....
(Pareigų pavadinimas, parašas, v., pavardė, data)

Būtiniosios ūkinės priemonės

.....
.....
.....

Pastabos:

1. Projekto brėžinys rengiamas masteliu, kad jame būtų galima pažymėti neželdintinus plotus (išskyrus valksmus), skirtingų medžių rūšių grupes, skirtingą miško atkūrimo būdą (0,3 ha ar didesnio ploto ir pan.).
2. Bendras plotas nustatomas atliekant tikslius matavimus; 0,3 ha ir didesnės skirtingų medžių rūšių grupės ar skirtingų miško atkūrimo būdų užimami plotai, neželdintini plotai (išskyrus valksmus) nustatomi apytikriai, tačiau jų plotų suma turi atitikti bendrą plotą, kuriam sudaromas projektas.
3. Kertant mišką neplynaisiais kirtimais, kai želvietės, dirvos paruošimo, žėlimą skatinančios, žėlinių priežiūros ir apsaugos priemonės nevykdytos, tačiau baigus kirtimus žėliniai atitinka Nuostatų 38 punkto reikalavimus ir jų vidutinis aukštis – ne mažesnis kaip 0,5 m, projektas sudaromas nepildant 1 skyriaus „Projektuojamos priemonės“, į jį įrašomi tik atkurto miško rodikliai.

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, Žin., 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, Žin., 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

Nr. [D1-777](#), 2018-08-24, paskelbta TAR 2018-08-24, i. k. 2018-13360

Nr. [D1-381](#), 2020-06-26, paskelbta TAR 2020-06-26, i. k. 2020-14143

Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų
6 priedas
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2021 m. birželio 7 d.
įsakymo Nr. D1-348 redakcija)

(Miško želdinimo ir žėlimo projekto privačioje žemėje forma)

MIŠKO ŽELDINIMO IR ŽĖLIMO PROJEKTAS

ŽELDAVIETĖS IR (AR) ŽELVIETĖS APRAŠYMAS	
Žemės savininko ar valdytojo vardas, pavardė ar pavadinimas	
Miško želdinimo ir (ar) žėlimo vieta	
Veisiamo ar atkuriamo miško plotas (ha), iš kurio – želdinamas ir (ar) želiantis* (ha)	
Pertvarkomo medyno ar krūmyno amžius, rūšinė sudėtis, selekcinė grupė, bonitetas, skalsumas	
Trumpas želdavietės ir (ar) želvietės aprašymas	
Augančių perspektyvių tikslinių medžių ir (ar) krūmų rūšių savaiminukų kiekis 1 ha ir sklype pagal medžių ar krūmų rūšis (tūkst. vnt.), jų amžius ir išsidėstymas	
Nurodyti, jei miškas sklype veisiamas pirmą kartą	
PROJEKTUOJAMOS PRIEMONĖS	
Miško funkcinė paskirtis; nurodyti, ar veisiami plantaciniai želdiniai ir jų kirtimų rotacijos trukmę metais	
Projekto vykdymo pradžia**	
Miško atkūrimo ar įveisimo būdas	
Pertvarkymo būdas	
Projektuojama želdinių ir (ar) žėlinių rūšinė sudėtis	
Medyno ar krūmyno kirtimo būdas ir iškertamas plotas (ha)	
Želdavietės ir (ar) želvietės paruošimo darbai	
Dirvos ruošimo būdas ir laikas	
Projektuotų medžių ir krūmų rūšių tankis pagal rūšis 1 ha (tūkst. vnt.):	
Medžių ir (ar) krūmų sodinimo atstumai (m), jų išdėstymas ir mišrinimas (eilėmis, eilėse, juostomis, juostomis ir eilėmis, grupėmis), grupių skaičius ir vienos grupės plotas (kai grupės vienodo ploto) arba kiekvienos grupės plotas, kai jų plotas skirtingas, (ha), eilių skaičius juostose	
Sodmenų tipas ir poreikis iš viso pagal medžių ir krūmų rūšis (tūkst. vnt.)	
Kilmės rajonai, iš kurių galima įsivežti miško dauginamąją medžiagą pagal projektuojamas sodinti medžių rūšis	
Apsaugos priemonės	
Priežiūros priemonės	
Kitos priemonės	

Pasodinti sodmenys įveisiant, atkuriant ar atsodinant mišką***

Medžio rūšis	Kiekis visame plote, tūkst. vnt.	Kilmės dokumento Nr./sėklinės bazės objekto kodas	Pasodinimo data (metai, mėnuo)

Pastabos:

- 1.*Į Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastrą įtraukiamas želdinamas arba želiantis miško plotas.
- 2.**Pildoma tik įveisiant mišką. Pildo miško savininkas, pradėjęs miško įveisimo darbus.
- 3.*** Pildo miško savininkas, įveisęs, atkūręs arba atsodinęs mišką, miško želdinius ar želinius.

PRIDEDAMA:

1. Sklypo brėžinys 1:10 000 arba 1:5 000 masteliu.
2. Veisiamo miško ploto ir želdinamo ir (ar) želiančio ploto erdviniai vektoriniai duomenys.
3. Kiti dokumentai (nurodyti):_____

Projektą parengė_____

(Parašas, vardas, pavardė, parengimo data)

Su projektuojamomis priemonėmis susipažinau ir sutinku; įsipareigoju įveisęs mišką ne vėliau kaip per metus prašyti Valstybinės miškų tarnybos įrašyti jį į Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastrą Miško įveisimo ne miško žemėje taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. 3D-130/D1-144 „Dėl miško įveisimo ne miško žemėje“, nustatyta tvarka.

(Žemės (miško) savininko parašas, vardas, pavardė, data)

Projektą _____ patvirtino

(Institucijos, patvirtinusios projektą, pavadinimas ir jos vadovo įgalioto asmens pareigų pavadinimas, parašas, vardas, pavardė)

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-623](#), 2009-10-27, *Žin.*, 2009, Nr. 130-5654 (2009-10-31), i. k. 109301MISAK00D1-623
 Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, *Žin.*, 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859
 Nr. [D1-682](#), 2015-09-24, paskelbta TAR 2015-09-25, i. k. 2015-14257
 Nr. [D1-158](#), 2016-03-03, paskelbta TAR 2016-03-07, i. k. 2016-04334
 Nr. [D1-777](#), 2018-08-24, paskelbta TAR 2018-08-24, i. k. 2018-13360
 Nr. [D1-348](#), 2021-06-07, paskelbta TAR 2021-06-07, i. k. 2021-13022

MIŠKO ŽELDINIŲ IR ŽELINIŲ APSKAITOS IR VERTINIMO METODIKA

1. Miško želdinių ir želinių apskaitos ir vertinimo metodika taikoma vertinant miško atkūrimą, įveisimą, miško želdinimo darbų kokybę, atliekant miško želdinių ir (arba) želinių apskaitą ir vertinant jų kokybę.

2. Miško želdiniuose ir plotuose, kuriuose taikytas mišrusis būdas (želdinimas ir žėlimas), kai sklypo plotas yra 3 ha ir mažesnis, apskaitos aikštelės turi sudaryti ne mažiau kaip 5 procentus sklypo ploto, kai 3,1–5 ha – 4 procentus, kai 5,1–10 ha – 3 procentus, kai sklypo plotas didesnis kaip 10 ha, jos turi užimti ne mažiau kaip 2 procentus sklypo ploto ir turi būti vienodo 100–400 m² ploto.

3. Miško želiniuose, kai sklype vyrauja tankūs (> 8 tūkst. vnt./ha) žėliniai, stačiakampių apskaitos aikštelių plotas turi būti 4 m², kai jie vidutinio tankumo (2–8 tūkst. vnt./ha) – 10 m², kai jie yra reti (< 2 tūkst. vnt./ha) – 20 m². Mažesniuose kaip 1 ha sklypuose turi būti ne mažiau kaip 5, 1–3 ha – 8 apskaitos aikštelės, didesniuose kaip 3 ha – ne mažiau kaip 10 apskaitos aikštelių.

4. Želdinimas arba žėlimas yra tolygus, kai projektuotų ir (ar) tikslinių medžių rūšių medelių pakankamas tankis (pagal Nuostatų 9 priedą) yra ne mažiau kaip 66 procentai visų apskaitos aikštelių, netolygus – kai jų yra mažiau kaip 66 procentai visų apskaitos aikštelių.

5. Atliekant apskaitą ar vertinimą, vienodo dydžio apskaitos aikštelės arba juostos tolygiai išdėstomos sklype (geriausiai – vienodais atstumais sklypo įstrižainių kryptimis). Į apskaitos aikštelę turi patekti visas mišrinimo ciklas, neįtraukiant neželdintinų plotų, pažymėtų Miško želdinimo ir žėlimo projekto brėžinyje, ir valksmų. Apskaitos aikštelėse apskaitomi tik perspektyvūs projektuotų ir (ar) tikslinių medžių rūšių pasodinti ir želiantys medeliai. Medelių perspektyvumas vertinamas pagal šiuos požymius:

Projektuotos ir (ar) tikslinės medžių rūšys	Perspektyvus medelis	Neperspektyvus medelis
Pušis	Menturės turi ne mažiau kaip 4 šakutes, apaugusias spygliais; ūgliai ir šakutės storos, spygliai ilgi, gerai išsivystęs viršūninis ūglis	Menturės turi mažai (1–3) šakučių, spygliai reti – tik šakučių galuose; ūgliai ir šakutės plonos, spygliai menki
Eglė	Viršūninis ūglis yra ne mažiau kaip 1,5 karto ilgesnis už šoninius, laja smaili, kūgiška, spygliai tankūs	Viršūninis ūglis trumpesnis už šoninius, laja skėtiška, spygliai reti
Ažuolas	Ryškus viršūninis ūglis, gana storas, pumpurai stambūs, normalaus dydžio (kaip stambių medžių)	Stagariškas stiebelis arba ryškiai krūmiška lajos forma, labai nuplonėję ūgliai, lapai ploni, reti
Uosis, klevas, liepa	Šakutės sudaro smailų kampą su liemeniu, viršūninis ūglis storas, laja kūgiška, pumpurai stambūs, lapai tamsiai žali	Viršūninis ūglis plonas, dažniausiai trumpas, laja skėtiška arba reta, šakutės sudaro statų kampą su liemeniu, lapai maži, blyškūs
Beržas, juodalksnis, baltalksnis, drebulė, guobiniai	Ryškus, storas viršūninis ūglis, pumpurai stambūs, laja kūgiška	Viršūninis ūglis plonas, dažniausiai trumpas, pumpurai smulkūs, laja skėtiška arba krūmiška
Kitos medžių rūšys	Medelis nepažeistas žvėrių, vabzdžių kenkėjų, grybinių ligų, nepalankių augimo sąlygų arba jų pažeidimai neturi neigiamos įtakos augimui	Medelis pažeistas žvėrių, vabzdžių kenkėjų, grybinių ligų, nepalankių augimo sąlygų, todėl skursta, nyksta, džiūsta

6. Sėjimo būdu įveistuose želdiniuose apskaitomas tik vienas iš kelių vienoje sėjimo vietoje išdygusių medelių.

7. Miško želdiniuose atskirai pagal aukščio grupes skaičiuojami 2 metų ir vyresni (išskyrus beržą), turintys šonines šakutes ir formuojantys vieną stiebą, medeliai: ąžuolo, baltalksnio, beržo, buko, eglės, juodalksnio, liepos, maumedžio, pušies – iki 0,5 m ir >0,5 m; uosio, klevo, drebulės ir guobinių – iki 1,0 ir >1,0 m.

8. Į apskaitą įtraukiami tik perspektyvūs medeliai, augantys vienas nuo kito ne arčiau kaip 0,7 m atstumu. Pušies, eglės ir ąžuolo želdiniuose ir (ar) želdiniuose į apskaitą gali būti įtraukiami tik ne mažesnėmis kaip 0,03 ha grupėmis augantys beržo ir drebulės žėliniai.

9. Žvėrių pažeistuose želdiniuose ar želdiniuose į apskaitą įtraukiami tik sveiki ir nedaug pažeisti, silpnai pažeisti ir pusė vidutiniškai pažeistų medelių pagal Medžiojamųjų gyvūnų padarytos žalos žemės ūkio pasėliams, ūkiniams gyvūnams ir miškui apskaičiavimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2002 m. rugsėjo 23 d. įsakymu Nr. 486/359 „Dėl Medžiojamųjų gyvūnų padarytos žalos žemės ūkio pasėliams, ūkiniams gyvūnams ir miškui apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“, 2 priedą.

10. Medelių vidutinis aukštis nustatomas kiekvienoje apskaitos aikštelėje išmatavus 5 vidutinio aukščio projektuotų (želdiniuose ir taikant mišrųjį būdą) arba tikslinių (želdiniuose pagal Nuostatų 1–3 ir 10 priedus) medžių rūšių medelių aukščius ir apskaičiavus jų vidurkį. Nepageidaujamų (neprojektuotų arba netikslinių) medžių ir krūmų vidutinis aukštis nustatomas kiekvienoje apskaitos aikštelėje išmatavus 5 vidutinių nepageidaujamų medžių arba krūmų aukščius ir apskaičiavus jų vidurkį. Medelių aukščiai matuojami 10 cm tikslumu.

11. Skaičiuojant miško želdinių ir žėlinių tankį, aukštį ir rūšinę sudėtį, leidžiama 10 procentų Nuostatuose nurodytų dydžių paklaida.

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, *Žin.*, 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

Nr. [D1-777](#), 2018-08-24, paskelbta TAR 2018-08-24, i. k. 2018-13360

Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų
8 priedas
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2010 m. spalio 18 d.
įsakymo Nr. D1-859 redakcija)

MIŠKO ŽELDINIMO DARBŲ KOKYBĖS VERTINIMAS

Vertinimo kriterijai	Gera (3)	Patenkinamai (2)	Blogai (1)
Sodmenų kokybė (vertinama vadovaujantis Miško sodmenų kokybės reikalavimais (Žin., 2003, Nr. 71-3292 ; 2008, Nr. 68-2598)	mažiau kaip 10% sodmenų neatitinka reikalavimų	10–20% sodmenų neatitinka reikalavimų	daugiau kaip 20% sodmenų neatitinka reikalavimų
Pasodinimo kokybė (šaknys neužlenktos, prispaustos, pasodinta tinkamoje vietoje mikroreljefo atžvilgiu, vienmečiai pušies sėjinukai pasodinti iki pirmųjų spyglių)	pasodinta gerai (trūkumai pagal pateiktus kriterijus sudaro mažiau kaip 10%)	10–20% sodmenų pasodinta nekokybiškai	daugiau kaip 20% sodmenų pasodinta nekokybiškai
Želdinių tankis (vertinama vadovaujantis Nuostatų 13 punktu)	želdinių tankis mažesnis iki 5% už nurodytą Nuostatų 13 punkte	želdinių tankis mažesnis 6–20% už nurodytą Nuostatų 13 punkte	želdinių tankis mažesnis daugiau kaip 20% už nurodytą Nuostatų 13 punkte
Želdinių apsaugos kokybė (nuo entokenkėjų, ligų, jeigu projektuota – šaknų mirkymas, mineralizuotos juostos)	dėl pažeidimų žuvo arba stipriai pažeista mažiau kaip 10% pasodintų medelių	dėl pažeidimų žuvo arba stipriai pažeista 10–20% pasodintų medelių	dėl pažeidimų žuvo arba stipriai pažeista daugiau kaip 20% pasodintų medelių

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, Žin., 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų
9 priedas

MIŠKO ŽELDINIŲ IR ŽELINIŲ TANKIO IR AUKŠČIO KOKYBĖS VERTINIMAS

Medžių genčių, hibridų pavadinimai	Augavietė	Vertinimas	1 m. metų	2 m.	3 m.	4 m.	1–4 m. želdinių tankis, tūkst. vnt./ha	7 m. želdinių ir želdinių tankis, tūkst. vnt./ha	7 m. želdinių ir želdinių vidutinis aukštis, m	
			želdinių tankis, tūkst. vnt./ha							
Pušis	Nae, Ua, Ub, Uc, Na, La, Nb, Lb, Nc, Lc	geri	≥4,5	≥4,3	≥4,1	≥4,0	≥4,0	≥4,0	≥1,0 – Nae, Ua, Ub, Uc ≥1,1 – Na, La ≥1,8 – Nb, Lb, Nc, Lc	
		patenkinami	≥2,9	≥2,7	≥2,6	≥2,5	≥2,5	≥2,5	≥0,7 – Nae, Ua, Ub, Uc ≥0,8 – Na, La ≥1,3 – Nb, Lb, Nc, Lc	
	Pa	geri	–	–	–	–	≥1,0	≥1,0	–	
		patenkinami	–	–	–	–	≥0,5	≥0,5	–	
	Pb	geri	–	–	–	–	≥3,0	≥3,0	–	
		patenkinami	–	–	–	–	≥1,2	≥1,2	–	
	Eglė	Visų	geri	≥2,7	≥2,6	≥2,5	≥2,5	≥3,0	≥2,5	≥1,2
			patenkinami	≥1,7	≥1,6	≥1,6	≥1,6	≥1,9	≥1,6	≥0,8
Ažuolas, bukas, guoba,	Visų	geri	≥2,7	≥2,6	≥2,5	≥2,4	≥3,0	≥2,0	≥1,5	

skirpstas, vinkšna		patenkinami	$\geq 1,8$	$\geq 1,8$	$\geq 1,8$	$\geq 1,8$	$\geq 1,8$	$\geq 1,8$	$\geq 1,2$
Uosis, klevas	Visų	geri	$\geq 3,6$	$\geq 3,4$	$\geq 3,3$	$\geq 3,2$	$\geq 4,0$	$\geq 2,5$	$\geq 2,0$
		patenkinami	$\geq 2,3$	$\geq 2,2$	$\geq 2,1$	$\geq 2,0$	$\geq 2,5$	$\geq 1,6$	$\geq 1,5$
Liepa, skroblas, alksnis, beržas	Visų	geri	$\geq 2,7$	$\geq 2,6$	$\geq 2,5$	$\geq 2,4$	$\geq 3,0$	$\geq 2,4$	–
		patenkinami	$\geq 1,7$	$\geq 1,6$	$\geq 1,5$	$\geq 1,5$	$\geq 1,9$	$\geq 1,5$	–
Drebulė	Visų	geri	$\geq 1,5$	$\geq 1,4$	$\geq 1,4$	$\geq 1,4$	$\geq 2,0$	$\geq 1,4$	–
		patenkinami	$\geq 1,0$	$\geq 1,0$	$\geq 1,0$	$\geq 0,9$	$\geq 1,3$	$\geq 0,9$	–
Maumedis	Visų	geri	$\geq 1,8$	$\geq 1,7$	$\geq 1,6$	$\geq 1,6$	$\geq 2,0$	$\geq 1,5$	2,5
		patenkinami	$\geq 1,2$	$\geq 1,1$	$\geq 1,0$	$\geq 1,0$	$\geq 1,3$	$\geq 0,9$	2,0
Hibridinė drebulė	Visų	geri	$\geq 1,2$	$\geq 1,2$	$\geq 1,2$	$\geq 1,1$	–	$\geq 1,1$	–
		patenkinami	$\geq 1,1$	$\geq 1,0$	$\geq 1,0$	$\geq 1,0$	–	$\geq 0,9$	–

Pastabos:

1. Mišrių želdinių ar žėlinių, kurių sudėtyje yra kelios medžių rūšys, tankis nustatomas atsižvelgiant į kiekvienos medžių rūšies kiekį procentais.
2. Spygliuočių želdinių ir žėlinių tankis įveisiant mišką gali būti iki 20 proc. mažesnis už nurodytą šiame priede.
3. Įveisiant ir atkuriant mišką Kuršių nerijos nacionalinio parko teritorijoje „gerų“ ir „patenkinamų“ kategorijoms priskiriamų želdinių tankis turi būti ne mažesnis nei nurodyta „patenkinamų“ kategorijai.
4. 1–4 metų, aukštesni kaip 0,5 m vertinami eglės, pušies, ąžuolo, skroblo, alksnio, beržo, liepos, buko ir maumedžio žėliniai, aukštesni kaip 1 m – uosio, klevo, drebulės ir guobinių žėliniai. Kai atitinkamų medžių rūšių žėliniai mažesni kaip 0,5 m ar 1 m, jų tankis turi būti 20 proc. didesnis už nurodytą.

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, Žin., 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, Žin., 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

Nr. [D1-381](#), 2020-06-26, paskelbta TAR 2020-06-26, i. k. 2020-14143

**TIKSLINĖS MEDŽIŲ RŪŠYS MIŠKAMS ĮVEISTI IR PLANTACINIAMS (IVB GR.)
MIŠKAMS ATKURTI**

1 lentelė

Augavietė	Tikslinės medžių rūšys
Na – labai nederlinga, normalaus drėkinimo	P, B
Nb – nederlinga, normalaus drėkinimo	P, B, M, E, Bt*
Lb – nederlinga, laikinai užmirkstanti	P, E, B, D, J, Bt*
Nc – vidutiniškai derlinga, normalaus drėkinimo	E, P, B, M, K, L, G, A**, Bu, J****D, Bt*
Lc – vidutiniškai derlinga, laikinai užmirkstanti	P, E, J, B, A, G, L, D, Dh, T, Bt*
Nd – derlinga, normalaus drėkinimo	E, A, B, M, K, L, G, U, Bu, Sb, D, Dh, T, P****, J****, Bt*
Ld – derlinga, laikinai užmirkstanti	A, E, U, B, J, G, K, L, Sb, D, Dh, T, P****, Bt*
Nf – labai derlinga, normalaus drėkinimo	E, A, B, M, K, L, G, U, Bu, Sb, J, D, Dh, T, Bt*
Lf – labai derlinga, laikinai užmirkstanti	A, E, U, B, J, G, K, L, Sb, D, Dh, T, Bt*
Ub – nederlinga, nuolat užmirkusi	P, B, J, E***
Uc – vidutiniškai derlinga, nuolat užmirkusi	J, B, Bt*, E***
Ud – derlinga, nuolat užmirkusi	J, B, U, Sb, D, Bt*, E***
Uf – labai derlinga, nuolat užmirkusi	J, B, U, D, Bt*, E***
Pa ⁿ , Pb ⁿ , Pc ⁿ , Pd ⁿ – pelkinė durpinė nusausta	Tikslinės medžių rūšys parenkamos pagal susiformavusias arba besiformuojančias augavietės sąlygas

Lentelės pakeitimai:

Nr. [D1-682](#), 2015-09-24, paskelbta TAR 2015-09-25, i. k. 2015-14257

Pastabos:

1. Savaimė apželiant mišku ne miško žemei toleruotinos visos lentelėje nurodytos vietinės medžių rūšys, neatsižvelgiant į augavietę ar miško funkcinę paskirtį.
2. Ne miško žemės dirvožemių tipai prilyginami miško augavietėms vadovaujantis leidiniu „Miško augaviečių tipai“ (Kaunas, „Lututė“, 2006).
3. Hibridinė drebulė, tuopa ir jos hibridai, maumedžio hibridai veisiami tik plantaciniuose želdiniuose ir žėliniuose.
4. Želdiniuose pamiškėms formuoti ir biologinei įvairovei palaikyti be tikslinių gali būti sodinamos ir kitos medžių rūšys – miškinė obelis, miškinė kriaušė, trešnė, paprastoji ieva, paprastasis šermukšnis ir kt., krūmai.
5. *žėliniuose, plantaciniuose želdiniuose ir žėliniuose.
6. **išskyrus Nc₁ (lengvi) ir Šc augavietes.
7. ***Toleruotina tik žėliniuose.
8. ****Toleruotina kaip nepagrindinė tikslinė medžių rūšis.
9. Medžių rūšių žymėjimas:

A – paprastasis ir bekotis ąžuolas

B – karpotasis arba plaukuotasis beržas ir jų hibridai

Bt – baltalksnis ir jo hibridai

Bu – paprastasis bukas

D – drebulė

Dh – hibridinė drebulė

L – mažalapė liepa

O – miškinė obelis

P – paprastoji pušis

Pk – kalninė pušis

S – skirpstas

Sb – skroblas

E – paprastoji eglė

G – guobiniai

J – juodalksnis

K – paprastasis klevas

Kš – miškinė kriaušė

M – europinis ir plačiažvynis maumedis,
maumedžio hibridai

Šm – šermukšnis

T – tuopa ir jos hibridai

U – paprastasis uosis

V – vinkšna

kr – vietinės kilmės krūmai

MIŠKO ŽELDINIŲ TIPAI (REKOMENDUOTINI)

2 lentelė

Augavietė	Želdinių rūšinė sudėtis	Pradinis tankis, tūkst. vnt./ha ir sodinimo vietų išdėstymas, m	Pastabos
Na	8P2B + kr	4000; 2,5x0,8	Mišrinama juostomis ir eilėmis: 4 eilės P, 1 eilė B arba B pavienėmis eilėmis. Mišrinant grupėmis, B grupių dydis – ne mažesnis kaip 0,03 ha. P eilėse ir pamiškėje gali būti sodinami vietinės kilmės krūmai
Nb	7–8P3–2Bt + kr	4000; 2,5x1	P su Bt mišrinama juostomis ir eilėmis: 3–4 eilės P, 1 eilė Bt. Pamiškėse sodinama O, Kš, Šm ir vietinės kilmės krūmai
	5–6P3–2E2Bt + kr	4000; 2–2,5x1,2–1	Mišrinama juostomis ir eilėmis: juostose 4 eilės 2P1E eilėse, 1 eilė Bt arba grupėmis reljefo pažemėjimuose. Didžiausias atstumas tarp eilių – 2,5 m. Vietinės kilmės krūmai sodinami pamiškėje
	8–10M2–0Bt	2500; 4x1	Mišrinama eilėse
	5–8P5–2B	4000; 2–2,5x1,2–1	Mišrinama grupėmis, atstumas tarp P ir B grupių – ne mažesnis kaip 2,5 m
Lb	7–8P3–2J	4000; 2,5x1	P sodinama 3–4 eilių juostomis, J – eilėmis arba grupėmis reljefo pažemėjimuose
	5P3E2J	4000; 2,5x1	Mišrinama juostomis ir eilėmis: 4 eilės 2P1E eilėse, 1 eilė J arba grupėmis reljefo pažemėjimuose
Nc	5E3P2L +kr	3300; 2–3x1,5–1	Mišrinama: 1 eilė E, 1 eilė PLPL arba 2 eilės E, 1 eilė P, 1 eilė L O, Kš ir vietinės kilmės krūmai sodinami pamiškėje
	6–10A4–0P,L,S +kr	4200; 3–4x0,8–0,6	Tik priemolio ar dvinariuose dirvožemiuose. A su P mišrinami eilėmis arba juostomis. A su L mišrinami eilėmis, eilėse arba juostomis
	10B+kr	3300; 3–4,0x1–0,8	–
	7–8M3–2Bt +kr	2500; 2,5–4x1,6–1	M (europiniai) neveistini pajūryje ir vakariniuose Žemaitijos aukštumų šlaituose – čia veisiami M plačiažvyniai (hibridiniai). Mišrinama juostomis ir eilėmis: 2–4 eilės M, 1 eilė Bt(J) arba eilėse: 2–4M1Bt(J). Didžiausias atstumas tarp M ir Bt(J) eilių – 2,5 m
	10Bu + kr	4000; 2,5x1,0	Bu želdiniai geriau auga Sb arealo ribose
	8E2J+kr	3300; 2–2,5x1,5–1	Mišrinama: 4 eilės E, 1 eilė J. Didžiausias atstumas tarp E ir J eilių – 2,5 m
Lc	3–5E5–3P2J + kr	3300; 3–4x1–0,75	Mišrinama juostomis ir eilėmis: 4 eilės 2E1P eilėse, 1 eilė J. Grupėmis J sodinamas reljefo pažemėjimuose ir

			jeigu jie sudaro daugiau kaip 20 proc. ploto, J dalis rūšinėje sudėtyje gali didėti. Vietinės kilmės krūmai sodinami pamiškėje
	7–8E3–2J + kr	3300; 3,0–4x1–0,75	3–4 eilės E, 1 eilė J. Jei yra reljefo pažemėjimų, J sodinamas juose grupėmis. Jeigu reljefo pažemėjimai užima daugiau kaip 20 proc. ploto, J dalis rūšinėje sudėtyje gali didėti. Vietinės kilmės krūmai sodinami pamiškėje
	10–0B0–10J + kr	3300; 3–4x1–0,75	Mišrinama eilėmis, eilėse, grupėmis arba juostomis
Nd	6–10A4–0L, P, Sb + kr	4200; 3–4x0,8–0,6	A su P mišrinami eilėmis, juostomis grupėmis. A su L mišrinami eilėmis, eilėse arba juostomis. Vietinės kilmės krūmai sodinami pamiškėje
	8–10M2–0J(Bt) + kr	2500; 2,5–4,0x1,6–1	Mišrinama juostomis ir eilėmis: 3–4 eilės M, 1 eilė J arba eilėse: 3–4M1J arba grupėmis reljefo pažemėjimuose. Didžiausias atstumas tarp M ir J eilių – 2,5 m
	10B + kr	3300; 3–4,0x1–0,75	Vietinės kilmės krūmai sodinami pamiškėje
	10Bu + kr	4000; 2,5x1	Bu želdiniai geriau auga Sb arealo ribose
	8E2J+kr	3300; 2–2,5x1,5–1,2	Mišrinama juostomis ir eilėmis: 3–4 eilės E, 1 eilė J arba grupėmis
Ld	6–8E4–2J + kr	3300; 3x1	Mišrinama juostomis ir eilėmis: 3–4 eilės E, 1 eilė J arba J sodinamas grupėmis reljefo pažemėjimuose, vietinės kilmės krūmai sodinami pamiškėje
	6–10A4–0P, L, J, V, Sb	4200; 3–4,0x0,8–0,6	A su P mišrinamas eilėmis arba juostomis ir eilėmis. A su L galima mišrinti eilėmis, eilėse arba juostomis ir eilėmis. J ir V gali būti sodinami grupėmis reljefo pažemėjimuose
	10–0B0–10J+ kr	3300; 3–4x1–0,75	Mišrinama eilėmis, eilėse arba J sodinamas reljefo pažemėjimuose grupėmis, vietinės kilmės krūmai sodinami pamiškėje
Nf	6–10A4–0L+K, V, Sb, kr	4200; 3–4x0,8–0,6	A su L mišrinami eilėmis, eilėse arba juostomis ir eilėmis. K, V, Sb galima sodinti mažomis grupėmis, o vietinės kilmės krūmus – pamiškėje
	8–10M2–0J(Bt) + kr	2500; 2,5–4x1,6–1	Mišrinama juostomis ir eilėmis: 3–4 eilės M, 1 eilė J arba eilėse: 3–4M1J. Mišrinant juostomis ir eilėmis, didžiausias atstumas tarp eilių – 2,5 m
	8E2J + kr	3300; 2–4x1,5–0,75	Mišrinama juostomis ir eilėmis: 4 eilės E, 1 eilė J. Mišrinant didžiausias atstumas tarp eilių – 2,5 m
	10B+kr	3300; 3–4x1–0,75	–
	7–8B3–2J	3300; 3–4x1–0,75	J ir B mišrinamas eilėse arba eilėmis
	10K + kr	4000; 2–4x1,2–0,6	–
	10L + kr	3000; 2–4x1,6–0,8	–
Lf	6–10A4–0J + kr	4200; 3–4x0,8–0,6	J sodinamas grupėmis reljefo pažemėjimuose arba mišrinama juostomis ir eilėmis: 4–9 eilės A, 1 eilė J. Vietinės kilmės krūmai sodinami pamiškėje
	8–10J2–0V	3300; 3–4x1–0,75	V sodinama apie 0,01 ha dydžio grupėmis

	5–10B5–0J	3300; 3–4x1–0,75	Mišrinama grupėmis, eilėmis, eilėse arba juostomis ir eilėmis
	10K + kr	4000; 2–4x1,2–0,6	–
	10L + kr	3000; 2–4x1,6–0,8	–
	5U5J + kr	3500; 2x1,2–1,5	Mišrinama eilėmis. U eilėse sodinamas 1,2 m, J – 1,5 m atstumais
Ub	8P2B, J	4000; 2–3x1,2–0,8	Mišrinama juostomis ir eilėmis: 4 eilės P, 1 eilė B ar J, ar B su J. U hidrotopo sklypuose sodinamas B plaukuotasis
Uc, Ud	5–10J5–0B	3000; 2–4x1,6–0,8	Mišrinama grupėmis, eilėmis, eilėse arba juostomis ir eilėmis
Uf	5–10J5–0B	3000; 2–4x1,6–0,8	Mišrinama grupėmis, eilėmis, eilėse arba juostomis ir eilėmis
	5U5J	3500; 2x1,2–1,5	Mišrinama grupėmis arba eilėmis. U eilėse sodinamas 1,2 m, J – 1,5 m atstumais

Pastabos:

1. Želdinių tipai netaikomi plantaciniams želdiniams.
2. Želdiniuose sodinamos vietinės krūmų rūšys.
3. Medžių rūšių mišrinimo būdai: juostomis, kurias sudaro ne mažiau kaip 2 eilės; nuo 0,03 ha iki 0,5 ha ploto grupėmis; eilėmis ir eilėse.
4. Ne miško žemės dirvožemių tipai prilyginami miško augavietėms vadovaujantis leidiniu „Miško augaviečių tipai“ (Kaunas, „Lututė“, 2006).

Papildyta priedu:

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, Žin., 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2013 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. D1-970
Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų
11 priedas

**MINIMALUS KLONŲ KIEKIS VEGETATYVIŠKAI PADAUGINTŲ MEDŽIŲ RŪŠIŲ
PLANTACINIUOSE ŽELDINIUOSE***

Želdinių plotas, ha	Klonų kiekis, vnt.
1 ir mažesnis	1
>1–2	2
>2	3

* Sodinant minimalų klonų kiekį, vieno klono medeliai turi sudaryti ne mažiau kaip 20 proc. visų sodinamų medelių kiekio.

Papildyta priedu:

Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, Žin., 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184

MIŠKO ŽELGINIMO IR ŽĖLIMO PROJEKTO PRIVAČIOJE ŽEMĖJE RENGIMO REIKALAVIMAI

1. Miško želdinimo ir žėlimo projektas rengiamas laikantis Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymu Nr. D1-199 „Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų“ (toliau – Nuostatų), ir kitų teisės aktų reikalavimų.

2. Skiltyje „Miško želdinimo ir (ar) žėlimo vieta“ įveisiant mišką turi būti įrašytas tik sklypo adresas ir kadastrinis (-iai) numeris (-iai), pertvarkant ar atkuriant mišką – sklypo adresas ir kadastrinis (-iai) numeris (-iai), miškų urėdija, girininkija, kvartalo ir sklypo (-ų) numeris (-iai).

3. Skiltyje „Veisiamo ar atkuriamo miško plotas (ha), iš kurio – želdinamas ir (ar) želiantis (ha)“ į veisiamo miško plotą įtraukiami suprojektuoti miško želdiniai ar žėliniai, priešgaisrinės mineralizuotos juostos, miško keliai, kvartalinės linijos, su mišku susiję įrenginiai (grioviai, pralaidos, tilteliai, priešgaisriniai bokštai), technologinės linijos (neapželdinti žemės ruožai prie melioracijos griovių arba drenažo rinktųvų pagal savivaldybės vykdomosios institucijos išduotas sąlygas, neželdintinos juostos šalia kitų, su suprojektuotais želdiniais ar žėliniais besiribojančių, žemės savininkų ar valdytojų sklypų ir kitos miško žemei priskirtinos technologinės linijos). Į želdinamą ar želiantį plotą įtraukiamas plotas, kuriame sodinami sodmenys, sėjamos sėklos ar želia miškas. Atkuriant ar pertvarkant mišką šių plotų išskirti nereikia.

4. Skiltyje „Trumpas želdavietės ir (ar) želvietės aprašymas“ nurodomos visos sklype esančios augavietės, ploto suvelėnėjimas, užmirkimas (jei reikia), reljefas, augantys savaiminiai (iš jų – ir nepageidaujami) medžiai ir krūmai. Veisiant mišką želdavietės ir (ar) želvietės dirvožemio tipai nustatomi pagal natūroje atidengtus dirvožemio profilius arba Žemės informacinės sistemos (www.geoportal.lt) duomenis. Dirvožemio tipai prilyginami miško augavietėms vadovaujantis leidiniu „Miško augaviečių tipai“ (Kaunas, „Lututė“, 2006). Būtina nurodyti, ar miškas sodinamas išekspluatuotuose karjeruose ar durpynuose.

5. Skiltis „Augančių perspektyvių tikslinių medžių ir (ar) krūmų rūšių savaiminukų kiekis 1 ha ir sklype pagal medžių ar krūmų rūšis (tūkst. vnt.), jų amžius ir išsidėstymas“ pildoma, jei sklype yra savaiminių perspektyvių tikslinių medžių ir (ar) krūmų rūšių savaiminukų, kurie įtraukiami į projektuojamų želdinių ar žėlinių rūšinę sudėtį arba juos būtina išsaugoti dėl kitų priežasčių.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-777](#), 2018-08-24, paskelbta TAR 2018-08-24, i. k. 2018-13360

6. Skiltyje „Miško funkcinė paskirtis“ įveisiant mišką nurodoma miško funkcinė paskirtis (normalaus kirtimo amžiaus ūkiniai miškai, trumpo kirtimo amžiaus plantaciniai miškai, apsauginiai miškai, ekosistemų apsaugos miškai arba rekreaciniai miškai), atkuriant ar pertvarkant – miškų grupė (IVA gr., IVB gr., III gr., IIA gr. arba IIB gr.); jei veisiami plantaciniai želdiniai ar žėliniai, nurodoma jų kirtimų rotacijos trukmė metais. Miškų funkcinė paskirtis nustatoma atsižvelgiant į žemės savininko pageidavimus, jei tai neprieštarauja Miškų priskyrimo miškų grupėms tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. rugsėjo 26 d. nutarimu Nr. 1171 „Dėl Miškų priskyrimo miškų grupėms tvarkos aprašo ir miškų priskyrimo miškų grupėms normatyvų patvirtinimo“, ir kitų teisės aktų reikalavimams.

7. Skiltį „Projekto vykdymo pradžia“ pildo žemės (miško) savininkas, pasodinęs mišką ar pradėjęs kitus miško įveisimo darbus. Nurodoma patvirtinto Miško želdinimo ir žėlimo projekto vykdymo pradžia, t. y. metai ir sezonas (pvz., 2013 m. pavasaris).

8. Skiltyje „Miško atkūrimo ar įveisimo būdas“ nurodoma kaip bus įveisiamas ar atkuriamas miškas: sėjimu, sodinimu, žėlimu ar mišriai (sodinimu ar sėjimu ir žėlimu).

9. Skiltis „Pertvarkymo būdas“ pildoma, kai pertvarkomi medynai ar krūmynai. Pertvarkymo būdas nurodomas vadovaujantis Miško kirtimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos

aplinkos ministro 2010 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. D1-79 „Dėl Miško kirtimų taisyklių patvirtinimo“. Yra šie pertvarkymo būdai: ištisinis, koridoriais, grupėmis.

10. Skiltyje „Projektuojama želdinių ir (ar) žolinių rūšinė sudėtis“ nurodoma želdinių ir (ar) žolinių rūšinė sudėtis išreikšta formule, kuri nustatoma apskaičiuojant kiekvienos rūšies medžių skaičiaus arba užimamo ploto (kai skirtingos medžių rūšys mišinamos grupėmis ir (ar) jų tankis 1 ha skiriasi daugiau kaip 50 proc.) dalį procentais. Ji išreiškiama sveiku skaičiumi (koeficientu) nuo 1 iki 10. Pavyzdžiui, želdinių rūšinė sudėtis – 7E2B1K, tai reiškia, kad želdiniuose yra 66–75 proc. paprastosios eglės, 16–25 proc. beržo ir 6–15 proc. paprastojo klevo. Rūšinės sudėties formulė rašoma koeficientų mažėjimo tvarka. Medžiai, kurių dalis želdinių rūšinėje sudėtyje yra 5 proc. ar mažesnė, ir krūmai rūšinės sudėties formulėje rašomi su „+“ ženklu.

11. Skiltis „Medyno ar krūmyno kirtimo būdas ir iškertamas plotas (ha)“ pildoma, kai atliekamas medyno ar krūmyno pertvarkymas arba atkuriamas miškas. Nurodoma, ar buvęs medynas kirstas plynu, ar atvežiniu, ar kitu kirtimu, arba ištisai, koridoriais, grupėmis atliekamas buvusio medyno ar krūmyno pertvarkymas.

12. Skiltis „Želdavietės ir (ar) želvietės paruošimo darbai“ pildoma, kai želdavietėje ir (ar) želvietėje reikia nuleisti paviršinį vandenį, pašalinti nepageidaujamus medžius ir krūmus, taikomos priemonės miško kenkėjų ir ligų židiniams surasti ar juos naikinti.

13. Skiltyje „Dirvos ruošimo būdas ir laikas“ nurodoma, kaip ir kada turi būti ruošiama dirva (ištisai, vagomis, kauburėliais, aikštelėmis ir kt.), arba nurodyti priežastį, kodėl ji neruošiama pagal Nuostatų 10 punktą. Nurodomas dirvos ruošimo gylis, atstumai tarp vagų, juostų, kauburėlių ar aikštelių dydis. Jei miškas sodinamas užmirkstančiose augavietėse ar šlaituose, nurodoma vagų kryptis.

14. Skiltyje „Projektuotų medžių ir krūmų rūšių tankis pagal rūšis 1 ha (tūkst. vnt.)“ nurodomas medžių ir krūmų rūšių tankis pagal rūšis 1 ha, projektuojamas vadovaujantis Nuostatų 4 priedo reikalavimais, įvertinus medžių rūšių procentinę dalį rūšinės sudėties formulėje.

15. Skiltyje „Sodmenų poreikis iš viso pagal medžių ir krūmų rūšis (tūkst. vnt.)“ sodmenų poreikis įveisiant ar atkuriant mišką apskaičiuojamas tik želdinamam ar želiančiam plotui atsižvelgiant į sodinimo atstumą ir (ar) medžių grupių užimamą plotą, žolinių augimo tolygumą.

16. Skiltyje „Kilmių rajonai, iš kurių galima įsivežti miško dauginamąją medžiagą pagal projektuojamas sodinti medžių rūšis“ nurodomi visi kilmių rajonai, iš kurių galima įsivežti miško dauginamąją medžiagą medžių rūšių, nurodytų Miško dauginamosios medžiagos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. 521 „Dėl Miško dauginamosios medžiagos nuostatų patvirtinimo“, 1 priede.

17. Skiltyje „Apsaugos priemonės“ nurodomos apsaugos priemonės kiekvienai projektuojamai medžių rūšiai (jei kiekvienai iš jų taikomos skirtingos priemonės), išskyrus atvejus, kai visoms projektuojamoms medžių rūšims taikomos tos pačios apsaugos priemonės. Būtina nurodyti, nuo kokių kenkėjų želdiniai ar želiniai turi būti saugomi (graužikų, kiškių, stirnų ir kt.). Jei tverama tvora, nurodomas tvoros aukštis ir tankis, projektuojamų stovų plėšriesiems paukščiams aukštis, skaičius ir jų išdėstymas sklype, aprašomos naudotinos individualios medelių apsaugos priemonės, iš kokios medžiagos jos turi būti pagamintos, kaip tvirtinamos, jų aukštis. Jei planuojama medelius apsaugoti repelentais, nurodoma kada, kaip dažnai, kokiomis oro sąlygomis ir koks minimalus medelių kiekis turi būti apsaugotas; kada turi būti įrengtos mineralizuotos juostos, jų plotis, kada ir kaip dažnai jos atnaujinamos.

18. Skiltyje „Priežiūros priemonės“ nurodomos medelių priežiūros priemonės nuo stelbiančios žolinės augalijos ir nepageidaujamų medžių ir krūmų atsižvelgiant į medžių rūšių atsparumą stelbimui. Nurodomas jų taikymo periodiškumas (pagal stelbimo tikimybę atsižvelgiant į augavietės sąlygas), žuvusių medelių atsodinimo reikalavimai, kitos būtinos želdinių ir (ar) žolinių priežiūros priemonės.

19. Skiltyje „Kitos priemonės“ nurodomi veisiamo miško plote esantys miško keliai, kvartalinės linijos, su mišku susiję įrenginiai (grioviai, pralaidos, tilteliai, priešgaisriniai bokštai), technologinės linijos (neželdintinos juostos šalia kitų, su suprojektuotais želdiniais ar želiniais besiribojančių, žemės savininkų ar valdytojų sklypų, melioracijos įrenginių ir kitos miško žemei

priskirtinos technologinės linijos), 0,1 ha ir didesnės neželdintinos aikštės, įvairūs intarpai ir kiti neželdintini plotai, nurodomas jų plotis ir (ar) užimamas plotas. Nurodomos ir kitos specialiosios priemonės (pvz., miško želdinių ar žėlinių trėšimas, jei planuojama juos trėšti, ir kt.). Jeigu plantacinius miško želdinius ar žėlinius numatoma trėšti nuotekų dumblo, žemės (miško) savininkas kartu su Projektu turi pateikti trėšimo planą, parengtą ir suderintą laikantis Nuotekų dumblo naudojimo trėšimui bei rekultivavimui reikalavimų LAND 20-2005, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 349 „Dėl normatyvinio dokumento LAND 20-2001 „Nuotekų dumblo naudojimo trėšimui reikalavimai“ patvirtinimo“.

20. Projekto brėžinys rengiamas laikantis šių reikalavimų:

20.1. atkuriant ar pertvarkant mišką brėžinys rengiamas 1:10 000 arba 5 000 masteliu ir jame nurodoma:

20.1.1. bendras atkuriamo ar pertvarkomo miško plotas, sklypo padėtis pasaulio šalių atžvilgiu, sujungimas su kvartaliniu tinklu;

20.1.2. rumbai arba azimutai, arba vidaus kampai ir linijų ilgiai, arba posūkio taškų koordinatės;

20.1.3. pažymimi įvairūs intarpai – 0,1 ha ir didesni neželdintini plotai, 0,3 ha ir didesnės skirtingų medžių rūšių grupės, nurodant apytikrą kiekvieno iš jų plotą;

20.2. veisiant mišką brėžinys rengiamas 1:5 000 masteliu ir jame nurodoma:

20.2.1. veisiamo ir želdinamo (želiančio) miško plotas, sklypo padėtis pasaulio šalių atžvilgiu, gretimi objektai;

20.2.2. skirtingais sutartiniais ženklais (ne spalvomis) pažymimos technologinės linijos (neželdintinos juostos šalia kitų, su suprojektuotais želdiniais ar žėliniais besiribojančių, žemės savininkų ar valdytojų sklypų, melioracijos įrenginių ir kitos miško žemei priskirtinos technologinės linijos), miško keliai, kvartinės linijos, su mišku susiję įrenginiai (grioviai, pralaidos, tilteliai, priešgaisriniai bokštai), priešgaisrinės mineralizuotos juostos, atskirai nurodant bendrą jų plotą, taip pat veisiamam miško plotui nepriskirtos įsiterpusios teritorijos;

20.2.3. pažymimi įvairūs intarpai – 0,1 ha ir didesni neželdintini plotai, 0,3 ha ir didesnės skirtingų medžių rūšių grupės, nurodant apytikrą kiekvieno iš jų plotą;

20.2.4. atskirai pateikiami veisiamo miško ploto ir želdinamo arba želiančio ploto erdviniai vektoriniai duomenys, kurie turi atitikti šiuos reikalavimus:

20.2.4.1. duomenų formatas – *. shp;

20.2.4.2. koordinačių sistema – Lietuvos koordinačių sistema LKS-94 (x, y koordinatės);

20.2.4.3. grafinė lauko išraiška – plotas (lauko išraiška negali būti linija, taškas, multipoligonas);

20.2.4.4. ploto atributinė informacija: ūkio subjekto vardas ir pavardė (juridinio asmens pavadinimas, juridinio asmens kodas), plotas hektarais dviejų skaičių po kablelio tikslumu, kadastrinis žemės sklypo numeris;

20.2.4.5. plotų ribų duomenys turi būti nustatyti elektroniniais geodeziniais prietaisais.

20.2.4.6. plotų ribos negali kirsti besiribojančių kitų žemės savininkų ar valdytojų sklypų ribų;

20.2.4.7. matuojant taškų koordinates, leidžiama posūkio taškų koordinačių paklaida – ne daugiau kaip $\pm 0,5$ m taškui.

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-355](#), 2016-05-16, paskelbta TAR 2016-05-18, i. k. 2016-13372

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-623](#), 2009-10-27, Žin., 2009, Nr. 130-5654 (2009-10-31), i. k. 109301MISAK00D1-623

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymo Nr. D1-199 "Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų" pakeitimo

2.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-859](#), 2010-10-18, Žin., 2010, Nr. 124-6336 (2010-10-21), i. k. 110301MISAK00D1-859
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymo Nr. D1-199 "Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų" pakeitimo
3.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-1052](#), 2011-12-29, Žin., 2012, Nr. 1-38 (2012-01-04), i. k. 111301MISAK0D1-1052
Dėl aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymo Nr. D1-199 "Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų" pakeitimo
4.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-970](#), 2013-12-20, Žin., 2013, Nr. 135-6894 (2013-12-27), i. k. 2013-00184
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymo Nr. D1-199 "Dėl miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų" pakeitimo ir papildymo
5.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-682](#), 2015-09-24, paskelbta TAR 2015-09-25, i. k. 2015-14257
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymo Nr. D1-199 „Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų“ pakeitimo
6.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-158](#), 2016-03-03, paskelbta TAR 2016-03-07, i. k. 2016-04334
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymo Nr. D1-199 „Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų“ pakeitimo
7.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-355](#), 2016-05-16, paskelbta TAR 2016-05-18, i. k. 2016-13372
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymo Nr. D1-199 „Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų“ pakeitimo
8.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-777](#), 2018-08-24, paskelbta TAR 2018-08-24, i. k. 2018-13360
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymo Nr. D1-199 "Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų" pakeitimo
9.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-381](#), 2020-06-26, paskelbta TAR 2020-06-26, i. k. 2020-14143
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymo Nr. D1-199 "Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų" pakeitimo
10.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-348](#), 2021-06-07, paskelbta TAR 2021-06-07, i. k. 2021-13022
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymo Nr. D1-199 "Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų patvirtinimo" pakeitimo